

DIALOG

KREŠŤANSKÝ DISKUSNÝ A POLEMICKÝ MESAČNÍK

2 II. ročník
/2009

téma

SVET DETÍ

naš host

KÓREJSKY ZBOR

dialóg mladých

KDE SME VYRÁSTLI?

JANA CAMARA: *Na klincoch*

ĎAKUJEME

odberateľom Dialógu z Bratskej jednoty baptistov
za podporu finančnými darmi
v úhrnnej výške 66 € (2 000 Sk).

DIALÓG

**Pri zborových objednávkach je
odporúčaná predajná cena do 2,20 €,**
(podľa zborových dotácií)

Individuálne objednávky:
cena + poštovné

**PRIVÍTAME VAŠU POMOC,
KTORÚ MÔŽETE POSLAŤ NA ÚČET:**
262 104 1859/1100, špecifický symbol 1009

Redakčná rada:

Štefan Markuš, predseda (Bratislava)
Tibor Máhrik (Žilina)
Jana Nagajová (Bardejov)
Bohuslav Piatko (Bratislava)
Josef Sýkora (Bratislava)
Rastislav Števko (Levice)

Šéfredaktor:

Bohuslav Piatko
sefredaktor@mesacnikdialog.sk

Vydavateľ:

Media Svatava, spol. s r.o.

Redakcia:

Dialóg, Živnostenská 2, 811 06 Bratislava,
č. tel.: 02 207 11 468
e-mail: dialog@mesacnikdialog.sk
web: www.mesacnikdialog.sk
Gabriel Gajdoš
e-mail: gabriel.gajdos@cb.sk

Redakcia:

Jana Hlatká
Emil Komárik
Jozef Uhlík
Žilina:
Eva Bechná
Jana Rojková

e-mail na redaktorov v tvare:

priezvisko@mesacnikdialog.sk

Jazyková úprava:

Kristína Uhlíková a Jana Nagajová

Dizajn a grafické spracovanie:

Martin Piatko

Tlač: BB print, Bratislava

Predná strana obálky:

Daniel Ildža: Bez názvu

Zadná strana obálky:

Daniel Ildža: Rodinka

EV: 2670/08

ISSN: 1337-6985

OBSAH

4	DISKUSNÉ FÓRUM
6	KAM KRÁČAŠ, CB? diskusia
8	POCHYBNOSTI... Carol Crom
10	RÔZNORODOSŤ V CIRKVI William Smiley
12	SVET DETÍ
17	PRÁVO BRÁNIŤ SA Ľubo Bechný
18	PREDSTAVUJEME KÓREJSKÝ ZBOR
22	SAMUEL SPIŠIAK
26	DOSŤ BOLO SPÁNKU! V
27	DIALÓG MLADÝCH

Viera prezidenta Baracka Obamu

Je Barack Hussein Obama najlepšou osobou pre prezidentský úrad Spojených štátov Amerických pre nastávajúce štyri roky? V USA prevláda ľudový názor, že áno. V ostatnom svete je toto presvedčenie možno ešte rozhodnejšie.

Odhaduje sa, že viac ako dvojmiliónová masa ľudí vystála krutú zimu počas slávnostnej inaugurácie. Nespočetní ľudia doma aj vo svete sedeli pri televízoroch, aby boli účastní historickej chvíle. I ja som sa dívala a bola som nadšená zo zmien, ktoré v Amerike umožnili jednému inteligentnému, charismatickému a dobre vybavenému Afroameričanovi siahnuť na najvyššiu voliteľnú funkciu v našej krajine. Zdá sa však, že väčšina ľudí, najmä médiá, vkladajú neoprávnené nádeje do sľubovaných zmien, ktoré majú nastať. Priebeh inaugurácie vyznel skôr ako korunovácia kráľa a nie ako slávnosť prísahy víťaza prezidentských volieb. Môj postoj k novému prezidentovi vyjadrujem skôr formuláciou „počkajme a uvidíme“ a nie srdečným súhlasom s niekým, kto nezdieľa niektoré základné prvky mojej viery.

Mnoho sa diskutovalo a písalo o viere prezidenta Obamu. On sám sa vo viacerých prejavoch i rozhovoroch o viere vyjadroval, dokonca sa o nej zmieňoval aj vo svojich dvoch knihách. Písať čo-to o tom mi je obťažné, lebo sa musím spohľadnúť na to, čo sám povedal, resp. na to, čo iní povedali o jeho viere.

Pre Newsweek (8. júla 2008) vyhlásil, že sa modlí každý deň „*najmä za odpustenie mojich hriechov, mnohých nedostatkov, za ochranu mojej rodiny a zato, aby som presadzoval Božiu vôľu, nie vznešeným spôsobom, ale jednoducho tak, aby súhlas medzi konaním a tým čo Boh odo mňa chce bol zreteľný. Niekedy po večeroch čítam Bibliu, čo je rituálom, ktorý ma oslobodzuje od naliehavosti dňa a umožňuje reflexiu.*“

Mnoho debaty bolo okolo otázky, či sa Obama pokladá za evanjelikálneho kresťana, ako aj jeho názorov na spasenie. V on-line interview pre časopis Christianity Today (Január 2008) mu položili otázku: „*Pokladáte sa za znovuzrodeného?*“ Odpovedal takto: „*Som kresťan, a som oddaný kresťan. Verím vo vykupiteľskú smrť a vo vzkriesenie Ježiša Krista. Verím, že táto viera mi umožňuje cestu k očisteniu od hriechov a získať večný život. A čo je najdôležitejšie, verím, že príkladom nasycovania hladných, liečením chorých a uprednostňovaním bezmocných Ježiš premáhal mocných. Nerozišiel som sa s cirkvou, ako hovoria, naopak, v mojom živote sa prebudila dôležitosť týchto problémov. Nešiel som sám na tejto ceste. Prijatím Ježiša Krista do môjho života som dostal mocného vodcu pre konanie, hodnoty a moje ideály.*“

Americký historik Stephen Mansfield, vo svojej poslednej knihe *The Faith of Barack Obama* (Viera Baracka Obamu) píše: „*Myslím si, že čo môžeme vziať zo skúsenosti Obamovho obrátenia, je jeho akceptácia Boha. Tu Obama začína, ale čo v hodnotení jeho viery nemôžeme opomenúť je, že jeho viera je silne komunálne orientovaná. Prišiel k Bohu tak, že sa spojil s veriacimi ľuďmi. Takže sa nazdávam, že našiel aj spoločenstvo, možno prvýkrát vo svojom živote.*“

CAROL CROM (Autorka je z Iowy, USA). Obširnejšie na str. 8
(Preložil Š. M.)

PÍŠETE, REAGUJETE, DISKUTUJETE

WWW.MESACNIKDIALOG.SK

Vážená redakčná rada,

dostalo sa mi do rúk niekoľko čísel Vášho mesačníka DIALÓG, ktorý ma oslovil svojou rozmanitosťou a nápaditosťou. Rada si ho čítam aj so svojim manželom a po prečítaní ich odovzdávam našim deťom.

Sú v ňom podnetné články, príspievky a námety pre každú vekovú kategóriu, ktoré majú čo povedať aj kresťanom z iných konfesíí.

Okrem mnohých, ktoré ma zaujali spomením aspoň niektoré: „*Veda a rozum, vylučujú sa navzájom?*“, kázeň „*Najväčšia túžba*“. Áno, ak chodím cez deň s Bohom, budem zaspávať pri myšlienke naňho. Slová, ktoré vstupujú do srdca a mysle. Rozhovor s pánom Františkom Kelem „*O horách, cestovateľstve a Bohu*“. Tak ako zdolával vysoké končiare a zažíval rôzne ťažké situácie, tak sa, podľa mňa, postupne dostával aj k Pánovi. A možno niekedy naozaj stačí jedna vyslovená veta a človek si uvedomí, ako veľmi potrebuje trojjediného Boha pre svoj život. K niektorým myšlienkam z tohto rozhovoru sa rada vraciam. Som rada, že sme sa dočkali doby, kedy môžeme slobodne publikovať a čítať duchovnú literatúru. Dovolím si zaciťovať nášho najväčšieho básnika, Milana Rúfusa:

„*Prázdno je Bože, chýbaš nám.
Prázdny je priestor. Tu i Tam.
Jeho hrôza i veleba.
Prázdno je Bože, bez Teba.*“

Ďakujem a prajem celej redakčnej rade, ako aj všetkým prispievateľom kresťanského mesačníka DIALÓG, hodne Božej milosti v jeho duchovnej tvorbe nielen v novom roku 2009, ale po všetky budúce roky.

**Helena Tekelová,
Liptovská Porúbka**

AD: Telegraficky... (Dialóg 1/09)

Vážená redakcia, reagujem na článok z prvého tohtoročného Dialógu, konkrétne na kritiku kazateľa Daniela

Pastirčáka, ktorá v článku Telegraficky zaznela. Kritika je podľa mňa neoprávnená.

Začnem veršom z 1K 2,11: „*Ved' kto z ľudí vie, čo je v človeku, ak nie duch človeka, ktorý je v ňom?*...“

Keď som ako vodič bol na psychotestoch, viackrát sa tam zopakovala otázka: – Rád sa predvážaš za volantom? – Napísal som: Áno. Kto by občas nejakým spôsobom neukázal, aký je „macher“? Je to ľudské, no ako kresťan som z toho veľmi rýchlo vytriezvel. Ako poznám kázne Daniela Pastirčáka, nikdy som nepočul, že by chcel presadiť seba, t. j. osobne preniknúť do vedomia zboru. (On sa nemusí predvážať, on je vo vedomí zboru. Vždy poukazuje na Ježiša Krista. A stále platí: „*Po ovocí ich poznáte*“. On to ovocie má a nesie, a to ovocie je od Pána. Považujem ho za Kristovho služobníka.

Verím, že tento časopis slúži aj na takéto vyjadrenia, aby sme sa viac spoznávali a komunikovali bez horstosti.

**Stano Beliš s manželkou,
Stará Turá**

AD: Hudba v cirkvi (Dialóg 8/08)

Som veľmi vďačná za rozhovor o hudbe v našej cirkvi. O to viac, že tam zaznel aj názor, či postoj, s ktorým sa plne stotožňujem. Nie som síce nejaký odborník na hudbu, ale hudba a spev mi prirástli k srdcu už od útleho detstva. Narodila som sa do veriacej rodiny a moji rodičia milovali hudbu a spev. Spievali sme pri domácich pobožnostiach, spievali sme, keď prišla návšteva. A nikto neodíšiel bez odprevadenia piesňou „*Bůh buď s vámi, než se sejdem zas...*“. Naši rodičia si spievali takmer pri každej práci.

Hoci bol zamestnaný iba otec, dali nás rodičia všetkých štyroch súrodencov na hudobnú školu. A keď sme už vedeli hrať na nástrojoch, tak sme

spievali s doprovodom nástrojov.

S našou mamičkou, sme mali možnosť spoznávať, že piesňami vyjadrujeme svoj úžas nad Božou veľkosťou, svoju radosť, ale i svoju bolesť i žiaľ. Dokonca si spomínam, že používala spev na utíšenie atmosféry v domácnosti. Keď sme sa ako súrodenci začali hádať, ona začala spievať. A to sme už museli prestať, lebo sme ju nesmeli rušiť pri speve. Neskôr sme pochopili, že spevom je možné odstavíť aj Satana. Veď jedna pieseň to aj vyjadruje: „*...to neznesie Satan, keď žalm viery znie, Pán Ježiš ho počúva rád.*“

Keď sme už dospievali, vytvorili sme si vlastnú hudobnú skupinu. Moji súrodenci ovládali viaceré nástroje a ja som spievala. Takto sme za bývalého režimu chodili po zboroch, kde sa pracovalo s mládežou. Tak sme mohli poslúžiť, ale aj mnoho získať pre povzbudenie našej viery a nadväzovať mnohé vzťahy, ktoré pretrvávajú dodnes. U nás sa spievali piesne zo všetkých možných spevníkov, aké v tom čase existovali. Bez rozdielu pôvodu. Či to bol evanjelický, či baptistický, či Pieseň sion-ské, Pieseň prebudenia, alebo neskôr piesne počúvané z Monte Carla a nahrávané na magnetofónové pásky, detské, mládežnícke, no jednoducho zo všetkých zdrojov prebudeneckého pôvodu. A môj otec, hoci má už 93 rokov, pokiaľ len môže, stále si spieva. Ten jeho repertoár je taký bohatý, až nad tým žasnem. A to spieva všetko naspamäť. Ešte aj teraz sa učí niektoré piesne, lebo sú buď preložené, alebo upravené a tak sa ich musí učiť „po novom“, ako on sám hovorí.

Keď Pán Boh riadil aj môj život tak, že bol niekedy preplnený radosťou a plesaním, a inokedy plný bolesti, utrpenia a bezmocnosti, tiež som siahala, okrem Božieho slova, po tomto zdroji potešenia, po speve. A preto som z celého srdca vďačná

za tú širokú škálu piesní, v ktorých sú vyjadrené situácie, podobné mójim. Veď aj prostredníctvom piesní môžem komunikovať s Pánom a môžem si pred ním vylievat' srdce. V speve môžem nadobudnúť nový pokoj a vyrovnanosť duše, môžem pocítiť úľavu v bolesti srdca a nado všetko nadobudnúť nanovo radosť a šťastie z istoty spasenia.

Preto by som sa aj týmto spôsobom chcela prihovoriť za tie „staršie“ piesne. Ako to vyjadril Daniel Matej, že v tých piesňach cíti úžasnú pokoru slabého, zbožného, vyznávajúceho človeka, ktorý stojí pred veľkým a nekonečným Bohom. Tieto piesne na mňa pôsobia duchovnou hĺbkou a silou preverenou časom... Mám

obavu, či dnešní mladí ľudia si budú vedieť, ale možno ani nebudú mať čo, zaspievať

v situácii, keď ich niečo pritlačí. Na záver si ešte dovoľím zaspomínať. Keď náš starší syn, vo veku necelých 20 rokov zápasil so smrťou, rozprávať nevládal, ba ani dýchať nemohol, poradila som mu, aby si v duchu spieval niektorú pieseň, ktorou by vyjadril to, čo prežíva. Keď sa mu potom na nejaký čas stav trochu zlepšil, povedal mi: „*Mamka, vieš čo som si vtedy spieval? Aj keď Ťa nevidím, viem, že si tu, aj keď Ťa necítim, viem, že si tu. V smelej dôvere kráčam vo viere...*“ Viem, že vtedy iba nahlas veľmi ťažko dýchal. Nespoznala som v tom dýchaní spev, ale on predsa spieval a v tom speve sa mohol utíšiť a uistiť, že Pán Ježiš stojí pri ňom a podporia ho. Ba nadobudol istotu, že aj keď pôjde tou „*dolinou tône smrti*“, nemusí sa báť, lebo on pôjde s ním. A tak aj skutočne bolo.

Marta Petričová, Mokroluh

Chcem reagovať na tému Hudba v cirkvi, ktorú mnohí vnímame dosť rozporuplne a prehadzujeme si ju ako horúci zemiak. Vyvoláva veľa vášní, dotýka sa ľudí všetkých vekových kategórií. Myslím si, že hudba je predovšetkým vnútornou záležitosťou každého človeka. Je to intimita, ako

je intimita i viera. Zasahuje do hlbín duše a prejavuje sa v hudbe. Človek mal vždy aktuálnu potrebu vyjadriť sa v speve. Tak vyjadroval svoj city, radosti i žiaľ, vďaka i nádej pred Pánom Bohom, ktorý nás takých stvoril. Ak máme právo voliť v inom, volíme aj v hudbe.

Veľmi pozorne sledujem všetky čísla Dialógu, lebo aspoň čiastočne ukazujú vývoj v Cirkvi bratskej. Mám pocit, že naša cirkev vstúpila do neistoty a hmly. Akoby sme zabudli na poslanstvo piatej knihy Mojžišovej o odovzdávaní skúseností z cesty viery budúcim generáciám? Prečo vyvstáva otázka hudby v cirkvi. Prečo hudba, ktorá má zjednocovať, vyvoláva rozpory a napätie

medzi zbormi, v rodinách, medzi generáciami? Do debaty o hudbe sa zapojili ľudia s vysokoškolským vzdelaním, scestovaní, s praxou nielen v hudobnej oblasti, ale aj v službe, z rôznych regiónov Slovenska. A je smutné, že aj na tejto úrovni registrujeme nezhody. Je to téma pre odborníkov, ale vyzvali ste aj nás, aby sme sa ozvali, a to je dobre.

Čo pri tejto téme bije do očí, je fakt, že sa narušá princíp jednoty Božieho ľudu. Pán ponúka potešenie zo „*spojenia v láske*“ – (Kol 2,2), radí usilovať sa o jednotu ducha (Flp 4,3). V Písme Svätom sa často hovorí o duchovnej jednote. Ak sme jednotní, máme otvorené dvere k pravému poznaniu tajomstva Boha, plnosti rozumu.

V nejednotnosti sú dvere k pozhnaniu privreté. Možno preto si kladíme otázky o hudbe, o smerovaní cirkvi, o vlastnej identite, lebo nemáme jasno, nevieme čo ďalej, pochybujeme a tak musíme uvažovať čo s nami bude. V takomto stave nemôžeme mať pokoj. Keď vidím rozhorčenie starších v našich zboroch nad novými formami hudby, dokonca sklamania, ktoré vedú k pasívnemu pozorovaniu toho, čo sa deje, zvieram mi srdce bolesťou.

Čo sa s nami stalo, odkiaľ sa to vzalo, kto to priniesol? Myslím si, že nemôžeme úplne vynechať našich starších a predkov. Veď oni niesli pochodeň, oni nám prinášali zvest' o Bohu, keď sme boli nemluvnáta vo viere. Nemôžeme sa na nich pozerat' ako na krátkozrakých a smiešnych s ich „zatuchnutými“ piesňami, lebo nie sú v obraze, lebo vraj nevedia, čo potrebuje duša mladého človeka, duša ich syna či vnuka.

To je otázka, ktorá mi pri týchto debatách nedá spať. Je to možné, že spev ohrozuje jednotu cirkvi?

– Moderné prúdy hudby vstupovali do cirkvi vždy. No neboli v nezmieriteľnom postoji k predchádzajúcemu. Dnes platí: Priniesla to doba,

podriadiť sa! Neustupujú ani starší, ani mladí. No „dom rozdelený“ neobstojí. Neobstojí ani spoločenstvo rozdelené, čo i len v ná-

zore na hudbu... Zavrňovať názor starších – to je strom bez koreňov. Zavrňovať názor mladých je zase koreň bez výhonkov.

Ja som zástanca konzervatívneho prúdu v cirkevnej hudbe. V chválach vidím textovú plytkosť a chudobu. Mám k nim vážne výhrady, ochudobňujú a oslabujú cirkev, lebo nie všetky pochádzajú od Boha. Ale keďže sa tvárimo, že sme otvorená cirkev, prijímame všetky svetské vplyvy bez výberu. Ani si neuvedomujeme, ako nás „otvorenosť“ (aj hudobná) nebadane vzdľahuje od Boha. A my sa tomu nevieme vzopriet, vrátiť sa k prameňom a hľadať cestu k sebe. Hudba nesmie oddeľovať generácie veriacich. Na každej strane je množstvo nezmieriteľných argumentov. Ale hľadať len argumenty, to nie je cesta Božieho ľudu. Hudba, ktorá vyháňa starších z modlitebni, nie je hudba daná Bohom. Keď teda diskutujete v Dialógu, hľadajte jednotu, hľadajte, čo nás môže spájať.

Pochybujem, že sa tieto riadky dostanú na stránky Dialógu, lebo také názory sa dnes nenosia. Ale aj keby zostal na stole v redakcii, aj tak ho berte ako môj príspevok do diskusie.

Valér Ďurík, Iňačovce

NOVÉ TELEFÓNNE ČÍSLO DIALÓGU:
02 / 207 11 468

V minulom čísle sme besedou otvorili tému o smerovaní Cirkvi bratskej. Účinkujúci čiastočne zmapovali stav a prostredie, v ktorom sa cirkev nachádza. Dohodli sme sa, že Dialóg poskytne priestor na ďalšiu verejnú diskusiu, o ktorú sa pri formulovaní poslanca cirkvi budú môcť oprieť cirkevné orgány, ak o to bude záujem.

Vyzývame všetkých kazateľov, staršovstvá zborov i členov, ktorým záleží na tom, aby Cirkev bratská žila a plnila svoje biblické poslanie, aby sa do diskusie zapojili. Hľadali príčiny stagnácie, o ktorej sa hovorí a ponúkli východiská.

ONDREJ GARAI

BUDÚCNOSŤ CIRKVI BRATSKEJ (Ako ju vidím ja)

O budúcnosti Cirkvi sa spravidla hovorí, že je v podstate v Božích rukách. Cirkev je Božia nevesta, a preto On – Všemohúci Boh má nad ňou zvrchované právo. Ako sa my obyčajní ľudia opovažujeme posudzovať budúcnosť niečoho, čo nepatrí nám? Ale je tu aj opačný aspekt – Boh sa vo svojej zvrchovanosti rozhodol ponechať svoje zjavenie v ľudských rukách, či presnejšie na ľuďoch. Vrchol svojho zjavenia v Kristu Ježišovi nepokladal dokonca za potrebné ani zafixovať písomným záznamom priameho účastníka. Evanjeliá vznikli s odstupom viacerých rokov od udalostí, ktoré zaznamenávajú. Je skutočne úžasné ako napospas ľuďom Boh ponechal svoje zjavenie v Kristovi a akú veľkú interpretačnú slobodu ponechal ľuďstvu o tomto svojom zjavení. Preto aj my sa opovažujeme porozmýšľať o nás a teraz. Čo sa zjavuje teraz a aké zjavenie Boha môže cez Cirkev bratskú očakávať slovenská spoločnosť. Skúsím zdôrazniť tri oblasti, ktoré pokladám za najdôležitejšie.

Vnútny dialóg v cirkvi

Ľudia sa nestanú členmi našej cirkvi preto, lebo porovnaním doktrín s ostatnými cirkvami zistili, že naše sú najlepšie. Kľúčovým dôvodom je spravidla nájdenie vnútornej evanjeliovej slobody vo vnútornom dialógu cirkvi – ako sa vnímame a ako funguje naša jednota v rozmanitosti. Keďže v cirkvi nie je všetko vopred dané a Boh ponechal kresťanom veľkú interpretačnú slobodu, dochádza v cirkvi k rozsiahlemu dialógu hľadania a rozhodovania o rôznych otázkach a témach. Zásadne ovplyvňuje vnútorné pomery a prítlačivosť cirkvi práve kultúra vnútorného rozhovoru a hľadania. Preto aj hlavným nositeľom identity Cirkvi bratskej bola a je kultúra vnútorného dialógu. Myslím pod ním nielen spôsob vedenia vnútorného rozhovoru v cirkvi, ale aj spôsob určovania víťazov vnútrocirkevného hľadania.

Vnútny model života cirkvi, ktorá, nie hierarchicky usporiadaná, skrýva v sebe nebyválny potenciál rozvoja: duchovne obdarení jednotlivci vo vyváženom dialógu hľadania a stretávania, niekedy aj protichodných názorov, môžu vytvárať konštruktívne prostredie. Preto naša cirkev na Slovensku aj v rokoch totality výrazne rástla. V takomto prostredí je veľký nárok na vedúcich: Rada cirkvi, kazatelia a staršovstvá sú tí, ktorí určujú témy, o ktorých sa bude diskutovať a tým vlastne stanovujú priority, usmerňujú diskusiu, ovplyvňujú víťazov diskusie, menia či používajú istý druh slovníka. Tu leží jadro skutočnej moci vedenia v našej cirkvi. Moc duchovného vedenia cirkvi je len v Slove, v aktuálne relevantnej interpretácii Písma, keď sa slovo stane Slovom a tak skrze druhého kresťana prehovorí sám Boh. Ale zároveň tu vznikajú aj riziká:

Vedúci môžu upadnúť do pokušenia vyhlásiť sami seba za definitívnych vlastníkov a určovateľov správneho smeru, lebo sa pokladajú za garantov zachovania a odovzdávania obsahu viery ďalšej generácii. Preto môže dôjsť k potláčaniu hľadania a k fixácii na prežitie a už irelevantné významy evanjelia. Alternatívne myslenie a hľadanie sa – potláča a vyhlasuje za nebezpečné, vzdialené správne mu pochopeniu. Cirkev ohrozuje posun, že lojalita k súčasným formám a k vedeniu sa môže stať podkladom na kariéru v cirkvi. Môže dôjsť k rozmanitosti života ubíjajúcej precízácii a formalizácii lojality – postupne sa formálne súhlasy s vieroučnými vyhláseniami stávajú dôležitejšie ako osobná charizma. Ale ak dôjde k posunu moci vedenia na priame či nepriame potláčanie oživujúcich alternatív, ktoré Boh dal cirkvi, je to pre cirkev mimoriadne škodlivé.

Podobne, ak sa procesy hľadania zdeformujú tak, že víťazi vnútrocirkevnej diskusie odstavujú z radiácií štruktúr mimoriadne obdarených ľudí, potom orgán, do ktorého by mali patriť, sa stáva významne menej funkčným. To je

zvlášť citlivé pri našej malej cirkvi. Preto jedným z hlavných ukazovateľov kvality vnútorného dialógu v cirkvi (a to nielen našej) sú voľby vedenia: zverejňujú víťazov vnútornej diskusie a to môžu byť tí najobdarenejší, alebo tí druhí.

Preto pokladám za kľúčové neustále dbať na kvalitu kultúry hľadania a vnášať do nej podstatne viac pokory. Obdarení ľudia, ktorí vyčnievajú z radu sú pre cirkev daram, nie nebezpečenstvom či ohrozením. Pre budúcnosť našej cirkvi bude kľúčové zachovať a rozvinúť prostredie, v ktorom sa môžu uplatniť dary, ktorými vybavil Pán svoju cirkev.

Modely povedané: jedným z limitov budúcnosti cirkvi je zvládnutie vlastnej vnútornej zmeny – a to je to najťažšie nielen v cirkvi, ale aj v nás ako jednotlivcoch.

Zmena hraníc cirkvi

Pán Ježiš nezanechal svoje evanjelium krdľu papagájov, ktoré naučil rapotať evanjelium, a ktoré by potom mali takto evanjelizovať ľudí. Evanjelium a kresťanskú zvesť Ježiš Kristus zanechal niekoľkým, zväčša negramotným ľuďom, ktorí ho ďalej rozprávali tak, že im ľudia rozumeli. Na dejiny cirkvi sa dá pozeráť aj ako na priebežne aktualizovanú interpretáciu evanjelia. Preto aj budúcnosť našej cirkvi zásadne ovplyvní odvaha vedúcich pri hľadaní aktuálneho významu evanjelia. V cirkvi Slova je kľúčové, či zvesť z kazateľne je relevantná, lebo sa vnútorne rozídu so zvesťou, ktorá ku nim prestala hovoriť, ktorá nevie vysvetliť ich samých, ani svet, v ktorom žijú.

V histórii našej cirkvi mali odvahu naši otcovia vnieť nové interpretácie do chápania cirkvi – tak vznikla v kontexte individuálnej slobody modernistického myslenia pomerne osvedčená súčasná štruktúra vnímania členstva v Cirkvi bratskej. Kultúrna situácia sa ale zmenila. Preto aj v oblastiach misijnej práce v našej cirkvi dochádza k viacerým posunom, napr. Večera Pánova sa vysluhuje všetkým prítomným. Týmto spôsobom dochádza k zotretiu nami doteraz chápaných hraníc cirkvi a ne-cirkvi. Tu život, podobne ako aj v niektorých iných oblastiach, predbehol teológiu. Stojí pred nami vážna úloha novej interpretácie textov zvesti Novej zmluvy, nielen v oblasti vnímania hraníc cirkvi, ale aj celej teologickej náuky o cirkvi. To je pre nás protestantov veľká výzva, lebo Nová zmluva je v tejto oblasti značne voľná.

Ak je pre cirkev primeraný obraz tela, potom budovanie len plne kostí, je nedostatočné. Pritom je otázne, či jestvujú absolútne rýdzy kresťania – spravidla môžu upadnúť do pokušenia si to o sebe myslieť niektorí vedúci. Sú aj veriaci s výhradami: voči cirkvi, zborovej kultúre atď. Viera každého z nás je istým spôsobom obmedzená: znalosťou náuky, stotožnením sa s náukou, pravidelnou účasťou na bohoslužbách, osobnou spiritualitou, rešpektovaním mravných noriem, prípadne aj stotožnením sa s našou cirkevnou inštitúciou, či nejakým iným spôsobom. Pre budúcnosť pokladám za veľmi dôležité aj budovanie mäsa, najmä, keď si uvedomíme, že ľudia sa menia v čase. Z mäsa sa stávajú kosti, ale aj kosti môžu úplne vyschnúť, alebo, lepšom prípade, sa z nich môže stať mäso. Stojíme pred vážnou výzvou, či sa cirkev má snažiť budovať len kosti

alebo aj mäso? Patria do cirkvi len pevne a kvalifikovane rozhodnutí jednotlivci, alebo aj tí, ktorí dnes z rôznych dôvodov nevedia urobiť takéto rozhodnutie? Ako sa to prejavuje v našom používaní slova „my“ a „vy“? Ako vníma naše okolie tento vzťah? Na riešenie tejto výzvy – vnútorného budovania cirkvi, ako nám to ukazuje skúsenosť – už nepostačujú doterajšie návody: zvýšiť zbožnosť, upevniť cirkevnú disciplínu, očistiť učenie, či zabezpečiť kvalitné duchovné vzdelávanie. Ukazuje sa, že na prvé miesto je potrebné zaradiť solidaritu s čiastočne identifikovanými, či neidentifikovanými. Musíme sa naučiť ochotne prejsť s nimi kus životnej cesty, aby aj pútnici, ktorí sa ešte nechcú usadiť v našom dome, sa medzi nami dobre cítili. V žiadanom prípade ich nesmieme vytlačiť z cirkvi. Ak v tejto oblasti nedôjde k posunu nášho chápania poslanca cirkvi, obávam sa, že môže dôjsť k strate evanjeliovej relevantnosti, aj keď budeme presvedčení o svojej pravovernosti.

Cirkev ako komunita

Cirkvi hrozí nebezpečenstvo, že zredukuje evanjelium len na súbor doktrín, a tým sa vytratí z neho príbeh, ktorý je príbehom každého z nás. Príbeh, to sú vzťahy. Základnou vlastnosťou cirkvi je schopnosť vytvárať rôznorodú komunitu interpretácie sveta a života. V našej kultúre smerujúcej k individualizmu práve otvorený komunitný charakter našich zborov je veľkou šancou. Ak ľudia budú počuť zvesť, ktorá zrozumiteľne interpretuje súčasný svet a význam evanjelia pre dnešného človeka, tak Pán bude pridávať zachránených. Toto je naša primárna zodpovednosť. Ale naše zbory si musia zachovať otvorenosť pre hľadajúcich, otvorenosť pre tých, ktorí si potrebujú vyliečiť svoje rany, kde môžu prísť so svojím životným príbehom. Zbor tvoria ľudia – preto evanjeliom premenení ľudia, ktorí sú ochotní vstupovať do nezištných vzťahov, sú kľúčoví pre budúcnosť našej cirkvi. Evanjeliom premenený človek, ktorý už nie je natoľko zaujatý svojím vlastným biznisom, že nemá čas na iného, je skutočným nositeľom duchovného života v našich zboroch. Až tak bude Boh účinkovať sám cez svoj vykúpený ľud.

Budúcnosť nie je v našich, ale v Božích rukách, ktorý koná cez svojich, egoizmu zbavených ľudí. Tu zohrá kľúčovú úlohu vedenie cirkvi na všetkých úrovniach: Rada CB, kazatelia a staršovstvá zborov svojou schopnosťou vytvárať prostredie odvážne otvorené pre dialóg. Pán Boh nám k rozvoju dal všetky predpoklady. Máme nielen Písmo ale aj spoločenskú slobodu pre všetku našu činnosť. ■

Myslíte si, že Cirkev bratská potrebuje prejsť reformáciou? Ak áno, v ktorých oblastiach?

Pochybnosti o evanjelikálnej orientácii amerického prezidenta

CAROL CROM

(Je reprezentantkou misijnej organizácie Entrust, predtým BEE International). 16 rokov žije na Slovensku. Cirkev bratská v Bratislave je jej „domovom“.

Kresťanský príbeh prezidenta Obamu sa začína u jeho matky, Ann, ktorú vychovali dvaja odpadnutí kresťania. Žila a cestovala po celom svete, skúšala mnohé náboženstvá, no nepripojila sa k žiadnemu. Keď jeho otec (narodený v Keni) konvertoval od ateizmu k islamu a opustil rodinu, Barack mal dva roky a s matkou sa presťahovali na Havaj. Matka sa opäť vydala za Indonézana, nominálneho moslima. Počas ich pobytu v Indii, Ann žila v Budhistickom kláštore. Neskôr sa vrátili opäť do Indonézie. Obama začal chodiť do katolíckej školy, strednú školu už absolvoval s výraznou orientáciou na moslimskú kultúru. Čiastočne ho vychoval nevlastný otec, človek, ktorý, „ako väčšina Indožňanov nasledoval druh islamu, s črtami starodávneho animizmu a hinduizmu“ (Newsweek, 12. 7. 2008).

Stephen Mansfield (životopisec prezidenta a autor knihy *The Faith of Barack Obama*) hovorí, že „Obama poznal všetky tieto náboženstvá, ale svoje srdce plne nepriklonil ani k jednému z nich. Dôrazy jeho matky na náboženskú výchovu, ako niečo obecné podstatné, ale životne nedôležité, od počiatku formovali Obamov život.“

Obama sám hovorí, že jeho hľadanie bolo motivované dvoma impulzmi. Hľadal spoločenstvo, ktoré by mohol nazvať domovom. Pociť zakorenenosti a spolupatričnosti mu chýbal pre jeho miešanecké a blúdivé detstvo. Návštevy černošských zborov mu pomohli naplnovať tieto očakávania. „Jestvuje niečo špecifické v tradícii Afroamerickej cirkvi, ktoré ma silne oslovovali“ – hovorí. Prekypujúca bohoslužba, rodinné prostredie a prorocké kázanie oslovovali mladého muža, ktorý po niečom takom túžil. Začal byť posadnutý s hnutím občianskych práv. Vzdelávaním sa presviedčal o tom, že sociálna aktivita sa môže zmeniť na transformačnú silu, ak sa spája s náboženstvom.

Jeho viera v tradíciu

V prednáške, ktorá je známa ako *Výzva k obnove reči* (Call to Renewal speech), prednesenej v júni 2006, Obama o svojej matke povedal, že „sama vyrastala so zdravým

skepticizmom organizovanej cirkvi. A ja som vyrastal podobne. Až po ukončení College, keď som v Chicagu začal pracovať ako organizátor kresťanských skupín, som sa dostal do osobnej duchovnej dilemy. Bol som nútený nielen pracovať s cirkvou, ale aj byť v cirkvi. Uveril som a stále verím v moc Afroamerickej náboženskej tradície, ktorá je hnacím motorom sociálnych zmien. Je to sila, ktorá je dnes, v dôsledku snaženia niekoľkých vodcov, reálna. Černošské zbory poznajú detailne biblickú zvesť o nasýtení hladných a obliekaní nahých a rozumejú aj členiu moci a autorít. V ich historickom zápase za slobodu a práva občanov som prenikal k viere, ktorá nielen uspokojuje unavených, či slúži ako živý plot proti strachu zo smrti, ale je aktívnym, hmatateľným prostriedkom vo svete. Je zdrojom nádeje.

A možno to bolo základom viery v boji, že mi cirkev ponúkla iný pohľad. Pohľad, ktorý je dôležitý dnes zdôrazňovať. Viera neznamená to, že nemáme pochybnosti. Človek potrebuje cirkev predovšetkým preto, lebo je z tohto svet a nie z mimo neho. Potrebuje prijať Krista, lebo má hriechy, ktoré treba zmyť, lebo človek je človekom a potrebuje spojenca na zložitej ceste životom. Pre tieto novo objavené poznatky som bol konečne schopný jedného dňa si sadnúť do lavíc Trinity United Church of Christ v Chicagu a potvrdiť svoju kresťanskú vieru. Stalo sa to voľbou a nie zjavením. V cirkvi som sa nedostal z dažďa pod odkvap. Otázky, ktoré som mal, magicky nevymizli. Ale ako som klácal pod krížom na južnej strane, cítil som, že Boží duch so mnou lomcuje. Podrobil som sa Jeho vôli a odovzdal som sa Mu, lebo som objavil Jeho pravdu.“

Článok v Newsweeku zo dňa 8. júla oznamuje, ako mladomanželia, Barack a Michele (ktorá takisto nechodila ako dieťa do kostola) navštevovali kostol – dva alebo tri razy v mesiaci. Po narodení ich prvého dieťaťa, Malie, účasť na bohoslužbách bola zložitejšia. „Neviem, či máte skúsenosť s mrviacim sa dieťaťom v kostole, nie je to jednoduché“ – vyhlásila Michele.

Keď začal svoju kampaň do Senátu USA (2004), rodina

vynechávala Trinity častejšie. Ich deti nenavštevovali Ne-deľnú školu. Rodina sa pre jedlom modlila a Barack roz-prával deťom o Bohu vždy, keď mali otázky. „Som veľký veriari v takej viere, ktorá nie je predpísaná, ale ktorá vteká do niečoho čo už tam je, do ich zvedavosti, či du-cha“ – hovorí.

Čo reprezentuje?

„V rokoch, keď náboženské (aj politické) práva rozdeľo-ovali spoločnosť, kulminovali dva etické problémy, a to umelé prerušenie tehotenstva a manželstvá homosexuálov. Dnes, dokonca aj ľudia, ktorí sú viac konzervatívni ako najtradičnejší evanjelikáli tvrdia, že kresťanstvo sa týka viac problémov, nielen tie dva spomenuté. Existuje chu-doba, morálne ospravedlnenie za vojnu, sociálna nespra-vodlivosť. Takže dnes pozorujeme mierny posun od dvoch morálnych náboženských problémov k širším problémom. Evanjelicáli teraz hovoria, že „nijaká strana nereprezen-tuje všetky morálne stanoviská, ktoré reprezentujem ja“. Takže musím voliť medzi morálnymi kauzami a tými, ktoré sú pre mňa najdôležitejšie“.

Jedným z rozdielov v Obamovej viere, pre väčšinu evanjelikálov, je jeho postoj k Biblii. Povedal: „Jestvujú aspekty kresťanskej tradície, s ktorými som v pohode, sú však aj také, s ktorými sa nestotožňujem. Niektoré pasáže v Biblii majú dokonalý zmysel, k niektorým však hovorím „Chacha, viete, nie som si s tým istý“.

Tento postoj badať v jeho názoroch na problém potratov a na experimen-tovanie s kmeňovými bunkami (obe znamenajú vraždu nenarodeného ľud-ského plodu), ako aj na partnerstvo rovnakého pohlavia. V prvých dňoch svojho prezidentovania podpísal vyko-návacie nariadenie, ktorým zrušil zákaz finančnej podpory medzinárodných tí-mov, vykonávajúcich potraty, ale aj iné, ktoré naopak umožňuje financovať rozšírenie výskumu kmeňových buniek s použitím ľudského embrya. Na svojej web stránke www.barackobama.com, sám vysvetľuje: „Barack Obama a Joe Biden veria, že dlhujeme americkej ve-rejnosti možnosť preskúmať potenciál kmeňových buniek za účelom liečenia miliónov ľudí, trpia-cich na vysilujúce a životy ohrozujúce choroby“. Obama je spolutvorcom Zákona o vystupňovaní výskumu kmeňo-vých buniek z r. 2007 (Stem Cell Research Enhancement Act of 2007), ktorý povoľuje výskum ľudských plodových kmeňových buniek, získaných z darovaných zárodkov (so súhlasom) z in vitro oplodňovacích kliník.

Barack Obama pokladá potraty za rozvratnícky jav, avšak rešpektuje tých, čo s ním nesúhlasia. Je dôsledným zástancom reprodukčnej voľby a bude chcieť, ako prezi-dent, zachovať prioritné právo rozhodnutia ženy. Je opo-nentom akéhokoľvek dodatku k Ústave, ktorý by umožňo-val zrušiť rozhodnutia Najvyššieho súdu v danom prípade. Pastor Rick Warren v jednom interview povedal, že „Ak nejaký evanjelikál naozaj verí, že Biblia je doslovná – napr.

v Žalme 139, Boh hovorí „Osnoval si ma v živote mojej matky... ak teda veria, že to je doslovná pravda, potom tomu nemôžu jednoducho uniknúť. Môžu pridať iné témy, ale ne-môžu opustiť vieru, že pri počatí Boh naplánoval to dieťa a potratit' ho by bolo nenaplnením pôvodného zámeru.“

O legalizácii sobášov medzi homosexuálmi Obama píše vo svojej knihe *The Audacity of Hope* (Odvaha nádeje): „Nie som ochotný odprieť americkým občanom občian-sku rovnosť, ktorá prepožičiava rovnaké práva v takých základných otázkach ako návšteva nemocníc, alebo zdra-votné poistenie, len preto, že ľudia, ktorí sa milujú, sú toho istého pohlavia. Ani nie som ochotný akceptovať verš v Biblii, ktorý pokladá nejasný riadok v liste k Rimanom za lepšiu definíciu kresťanstva ako Kázeň na vrchu.“

Viera v politike

Prečo je prezidentova viera takou horúcou témou v ame-rickej politike? Mnohí argumentujú, že v dôsledku odluky cirkvi od štátu (zahrnutá do našej ústavy), by téma viery nemala nijako ovplyvňovať politické názory alebo kona-nie ľudí. Obama vo svojej Výzve k obnove reči pozname-nal, že „Američania sú nábožní. 90 % z nás verí v Boha, 70 % z nás sa spája s nejakou organizovanou cirkvou, 38 % ľudí sa označuje za rozhodných kresťanov a pod-statne viac ľudí v Amerike verí v anjelov ako v evolúciu. Táto náboženská tendencia nie je jednoduchým výsledkom

úspešného merketingu zdatných kaza-teľov, či príťažlivosti populárnych me-gacirkví. V skutočnosti hovorí o hlade, ktorý leží hlbšie.

Každý deň tisíce Američanov vyko-náva svoje rutinné povinnosti. Vezú deti do škôl, cestujú do práce a na obchodné rokovania, robia nákupy, pokúšajú sa dodržiavať svoju diétu – a pomaly si uvedomujú, že im niečo chýba. Rozho-dujú o tom, že práca, majetok, rado-vánky, číry biznis im nepostačujú. Hľ-a-dajú oslobodenie od chronickej samoty, od pocitov z nedávnej štrúdie, ktorá ukazuje, že Američania majú menej priateľov a dôverníkov ako kedykoľvek predtým. Takže sa potrebujú ubezpečiť, že niekto sa o nich stará, počuje ich, že

nie sú osudovo odsúdení cestovať osamelí dlhou cestou“.

A za veľké symbolické gesto treba považovať to, že pri inaugurácii dňa 20. januára 2009, prezident Barack Obama prisahal na Bibliu, na ktorú prisahal prezident Abrahám Lincoln, roku 1861 Obama si želal, aby fráza „tak mi pomá-haj Boh“ bola súčasťou jeho prísahy. Táto fráza je síce pri prísahe tradične prítomná, ale Ústava USA to nevyžaduje.

„Áno, dokážeme to!“ Známy volebný slogan nového amerického prezidenta, ktorým zastrešoval svoju kampaň. Nech Boh vedie našich vodcov tak, aby pri našej oddanosti byť všetkoobsahujúci a tolerantní voči názorom iných, sme nezabudli na dôležitejšiu, následnú otázku: „Áno, do-kážeme to!“ Ale – naozaj treba všetko dokázať? ■

(Preložil Š. Markuš)

Človek potrebuje prijať Krista, lebo má hriechy, ktoré treba zmyť, lebo je len človekom a potrebuje spojenca na zložitej ceste životom.

Foto: LUBOMÍR BECHNÝ

Riaditeľ Slavic Gospel Association William Smiley spolu s tmočníkom Petron Frano

Misionári z organizácie Slavic Gospel Association (SGA) pomáhali Slovensku i Česku ešte za totality. Tajne vzdelávali, posielali peniaze, pašovali Bibliu a svojou odvahou a vernosťou posilňovali mnohých natoľko, že sa dokázali vzoprieť utopistickému konceptu komunizmu. Slúžiť ale neprestali. Práve skončili trojročné vzdelávanie laických pracovníkov Cirkvi bratskej, do ktorého sa zapojilo celé Slovensko. Riaditeľ SGA **WILLIAM SMILEY** (63) je hlbavý Angličan, ktorý v organizácii pracuje už 28 rokov, siedmy rok ju vedie. Porozprávali sa s ním JANA ROJKOVÁ a PETER FRAŇO.

V CIRKVI BY MALA BYŤ RÔZNORODOSŤ

Čo všetko misia SGA pre svet robí?

SGA má tri hlavné oblasti služby. Prvou z nich je výchova biblických vodcov za účelom evangelizácie ľudí. Prebieha v mnohých krajinách strednej a východnej Európy a v strednej Ázii. V súčasnosti máme 550 študentov, ktorí študujú Božie slovo v osemnástich rôznych školách. Druhou oblasťou služby je podpora národných vodcov evangelizácií, kde ide najmä o zakladanie zborov a službu pastora. Ľudia chodia do oblastí, ktoré ešte neboli evangelizované a zakladajú evanjelické zbory. Treťou oblasťou služby je sponzorovanie študentov zo strednej a východnej Európy, aby mohli absolvovať biblické štúdium. Musia to byť kľúčoví ľudia, pri ktorých máme istotu, že budú pokračovať a budú prínosom pre službu. Štvrtou oblasťou služby je literatúra. Povzbudzujeme národných autorov, aby písali vo vlastnom jazyku. Podporujeme prekladateľov, aby prekladali do svojich jazykov dobrú literatúru. Ide o teologické knihy zaoberajúce sa biblickým štúdiom. Piatou oblasťou služby je po-

moc v krízových situáciách v určitej krajine. Ak dôjde k potope alebo kríze, či katastrofe, pomáhame v dotknutých krajinách. Službu nerobíme priamo my, ale spolupracujeme s tamjšími zborami.

Kto vzdeláva lektorov?

Máme vlastný team učiteľov, ktorí majú kvalifikáciu na vyučovanie. Snažíme sa získať nových ľudí, najmä z teologických seminárov, ktorí sú skúsení a schopní vyučovať.

Majú aj civilné zamestnanie?

Iba jeden, či dvaja učia ako dobrovoľníci, ale väčšinou sú učiteľmi na plný úväzok. Buď na plný úväzok v SGA, alebo pracujú pre nejaký iný seminár.

Aké najsilnejšie obrazy z momentov v službe vám zostali pred očami?

Slúžili sme už za čias komunizmu a, samozrejme, jedným z najsilnejších momentov bolo otvorenie hraníc smerom k svetu. – Najväčšiu radosť mi robí to, že čo sme vtedy robili za zatvorenými dverami, môžeme dnes

robiť otvorene. Literatúru, ktorú predtým zabavovali ako kontraband, teraz slobodne distribuujeme po krajinách. Spomínam si na jedno vyučovanie, keď sme tajne museli odísť na dva týždne do hôr a sledovali nás. Teraz môžeme slúžiť otvorene. Ľudia, ktorí nám predtým bránili v šírení literatúry, nás teraz vítajú s otvorenou náručou. Tí istí ľudia!

Ale to je čudné, nie?

Režim nútil strážcov hraníc byť prísny, nenašli odvahu sa mu vzoprieť. Po páde totality dostali slobodu a naozaj sa teraz tešia, keď do krajiny prichádza zahraničná literatúra.

Ako došlo k spojeniu s Cirkvou bratskou?

To sa uskutočnilo ešte za bývalého Československa a trvá asi 50 rokov. Ľudí sme navštevovali, povzbudzovali a prinášali pomoc. Samozrejme, nemohli sme to robiť tak otvorene ako teraz. Počas dlhých rokov spojenie s CB zosilnelo a dnes poznáme viacero zborov na Slovensku, najmä v Leviciach. Spojenie je silné aj

vďaka osobnému priateľstvu s predsedom CB Jánom Henželom.

Trojročné štúdium v Žiline a Bardejove sa skončilo. Ako ho hodnotíte?

Bolo privilegiom pracovať so študentmi na Slovensku. Veľmi odovzdane chodili na vyučovanie a zúčastňovali sa kurzov. Modlíme sa, aby našli uplatnenie v miestnych zboroch a v službe. Veľmi sa zaujímali najmä o homiletiku – ako si pripraviť kázeň, ako osloviť ľudí. Dotkla sa ich aj apologetika, teda ako obhájiť svoju vieru.

V čom sú slovenskí kresťania osobitní?

Zdajú sa mi viac hlbavejší, viac o veciach premýšľajú, nechcú veriť slepo, žiadajú vysvetlenia a chcú mať pravdy zdôvodnené. Myslím, že majú dosť bystrú myseľ, čo je na jednej strane veľmi dobre, ale na druhej si treba byť vedomý nebezpečenstva intelektuálneho prístupu k viere. Treba na to dať pozor, aj keď, úprimne, zatiaľ som si nevyváženosť nevšimol, ani u českých kresťanov. Vnímam tu komplexnosť

intelektuálneho prístupu s tým, čo prežíva srdce. Len si myslím, že je potrebné to udržať, zostať v pokore. Páči sa mi, že kresťania tu ovplyvňujú spoločnosť na všetkých úrovniach. To je výborné, lebo kedysi kresťania jednoduchšieho myslenia obchádzali intelektuálne založených ľudí, lenže evanjelium je pre všetkých! V cirkvi by mala byť rôznorodosť. Všetky typy ľudí by mali spoločne Pána Boha uctievať.

Budete ďalej pokračovať vo vzdelávaní v bývalom komunistickom bloku?

Chystáme sa do Moldavskej republiky, kde pracujeme už od roku od roku 1993. Máme tam silnú misijnú skupinu ľudí, ktorí sa pripravujú na službu.

Zasiahla celosvetová finančná kríza aj vašu misiu?

Dosah ekonomickej krízy na misiu sa nedá nevšimnúť. Ak majú ľudia menej peňazí, menej nás podporujú. Zatiaľ môžem povedať, že Pán Boh nám poskytuje dostatok finančných prostriedkov, či už cez zbory alebo jednotlivcov. Boh nám dá dokonať

dielo, ktoré robí cez nás a postará sa o to, aby táto služba fungovala správnym spôsobom. Je veľa projektov, ktoré by sme chceli robiť a veľa miest, kde chceme pomáhať, ale musíme čakať na správny čas.

Donútila vás kríza zmeniť plány v misii?

Zatiaľ sme kvôli kríze žiadne plány meniť nemuseli a sme veľmi vďační, že to tak je.

Aký je váš príbeh viery?

Vyrastal som v Severnom Írsku ako syn farmára, moja rodina bola kresťanská a pokiaľ ide o evanjelium Kristovo, od malička som ním bol ovplyvňovaný. K osobnej spáse som prišiel ako dvanásťročný a v dvadsiatich som išiel študovať teológiu. Dvadsať rokov som bol zapojený v evanjelizačnej službe a jedenásť a pol roka som stál v pastoračnej službe v miestnom zbore. Väčšinou som v službe vždy spolupracoval s manželkou Beth, ktorá ma sprevádzala aj na Slovensku. Máme spolu 30-ročného syna ženatého s Američankou, ktorí nám privedli na svet aj vnúčika, čoskoro bude mať dva roky.

Slavic Gospel Association

(Slovanská evanjelizačná spoločnosť) je medzinárodná nadenominačná konzervatívna evanjelikálna spoločnosť, ktorú v roku 1934 založil ruský emigrant v USA Peter Deyneka. Záležalo mu na tom, aby mali jeho krajanovia po celom svete rovnakú možnosť duchovného rozvoja, a tak sa hlavnou úlohou spoločnosti stala služba slovanským národom. Zo začiatku sa sústreďovala najmä na charitatívnu pomoc, napríklad v roku 1950 pomáhala slovanským utečencom v emigračných táboroch v Rakúsku. V 70. rokoch vznikla naliehavá potreba biblického vzdelávania vedúcich cirkevných pracovníkov v krajinách východnej Európy, čo sa po páde železnej opony stalo kľúčovou službou SGA. Dnes má spoločnosť svoje pobočky v Austrálii, Kanade, Francúzsku, na Novom Zélande, vo Veľkej Británii a Spojených štátoch, pričom všetky pracujú rovnako a majú rovnaké ciele. Britská pobočka SGA sa zameriava na slovanské národy strednej a východnej Európy a strednej Ázie. Dokonca aj na území bývalého Sovietskeho zväzu otvorili päť nových kancelárií. Ďalšiu prácu SGA robí v Čechách, Poľsku, na Ukrajine, v Moldavsku, Srbsku, Chorvátsku, Macedónsku, Maďarsku, Rumunsku, Bulharsku a Kazachstane. Okrem biblického vyučovania pomáha s vydávaním domácej kresťanskej literatúry, podporuje miestnych kresťanských vodcov, vytvára grantové programy na podporu študentov teológie a ďalšie aktivity. ■

VÝZVA ZO STAREJ TUREJ

ROZVÍJAJÚCI SA STAROTURANSKÝ ZBOR
POTREBUJE NOVÝCH PRACOVNÍKOV.

S radosťou konštatujeme v našom zbore nárast mládeže a záujem o poznanie Pána Ježiša. Uvedomujeme si potrebu ďalších duchovných pracovníkov, a preto prichádzame s výzvou pre ľudí, ktorí cítia povolanie do Pánovej žatvy, aby sa pridali. Radi by sme privítali rodinu, ktorá by bola zameraná na prácu s deťmi alebo s mládežou. Našou víziou je vychovať si novú generáciu od malička. Chceme sa venovať deťom, dorastencom a mládeži tak, aby vyrástli a dospelí pre Krista.

Staršovstvo zboru Cirkvi bratskej v Starej Turej

staratura@cb.sk

Žatva je sice veľká, ale robotníkov málo.

Proste preto Pána žatvy, aby vyslal robotníkov na svoju žatvu.

Mt. 9, 37–38

DETSKÝ SVET V CIRKVI

Foto:
ZUZANA POTOCKÁ, Levice
DANIEL ILDŽA, Bardejov

Je to stará, otrepaná fráza, ktorú sa takmer aj bojím napísať: Deti sú naša budúcnosť. Škoda, že sa hĺbka tejto pravdy stala frázou. A možno aj tá upadá do zabudnutia. Lebo deti sú našou budúcnosťou. Dnešné deti budú viesť štáty, ničiť alebo zachraňovať životné prostredie, budú mierotvorcami i vyhlasovateľmi vojen. Ale zväčša obyčajní ľudia. Dobrí i zlí. Nejakí i nijakí. Jedni budú niesť štafetu zvesti o večnom živote, iní na odkaz jedinej životodárnej smrti zabudnú. Tak ako sme my boli deti a prijímali sme vo väčšej či menšej miere vedenie starších, tak aj naše deti... Budú na náš obraz. Nie na nich, na nás záleží, ako bude. „Alebo zasadíte dobrý strom a jeho ovocie bude dobré, alebo zasadíte planý strom a jeho ovocie bude plané“. (Mt12, 33) Rastúci strom nerozhoduje o svojom ovocí, ale ten, čo ho zasadil a potom sa oň staral. Lebo aj z dobrého semena zanedbanou starostlivosťou môže vyrásť plánka. Robíme dosť pre to, aby veta z úvodu nebola frázou, ale aby sme si ju uvedomili ako súčasť nášho poslania? Vyrastajú zo všetkých detí, narodených v cirkvi, deti Božie? Odpovedať nemusím. Skutočnosť poznáme. Osobitne v týchto časoch, keď sa deťom dostáva toľko slobody a ochrany, že ju nezvládajú ani ony, ani spoločnosť. Zvláda ju cirkev?

(BoP)

Nadšenie a obývačka

RASTISLAV ŠTEVKO

Vyrastal som vo veľkej tradičnej cirkvi, kde bola starostlivosť o deti riešená vyučovaním náboženstva v škole. V bohoslužobnom systéme pre ne prakticky nebolo miesto, ak nerátame účasť na bohoslužbách, orientovaných na dospelých a z veľkej časti založených na rituálnych prvkoch.

Pri prechode z takejto cirkvi do zboru Cirkvi bratskej, kde existuje rozpracovaný systém starostlivosti o deti, od nedeľných besiedok až po stretávania mládeže, človek prežije pozitívny šok. Starostlivosť o deti sa tu javí byť takmer dokonalá, a v takomto porovnaní asi aj je.

Samozrejme, jedna vec je pohľad zvonka, druhá zvnútra. Starostlivosť o deti má aj v našej cirkvi svoje silné i slabé stránky.

Myslím si, že v zásade je systém starostlivosti o deti v Cirkvi bratskej nastavený dobre. To, na čom sa veľa vecí láme, stojí (ako takmer všade) na ľuďoch, tzv. vedúcich, ktorí sa o deti starajú.

Nadšenie a potreba vzdelávania

Jeden rozmer je kompetencia týchto bratov a sestier. Kompetencia duchovná, pedagogická, schopnosť sociálnej komunikácie... Mnohí z našich vedúcich boli od začiatku entuziastickí nadšenci. To je dobré. Veľmi dôležité v ich službe je však to, do akej miery disponujú ďalšími vlastnosťami, ktoré je možné nadobúdať a ktoré rozhodujú o tom, či vo svojom vývoji dosiahli svoj strop, alebo budú rásť a viesť zverené deti relevantnejšie. Mám tu na mysli vlastnosti ako schopnosť prijímať spätnú väzbu (a usilovať sa o ňu), schopnosť kriticky myslieť, schopnosť vyrovnávať sa s nezdarom, otvorenosť voči pozitívnym príkladom iných, túžba inšpirovať sa nimi a podobne. Tieto a ďalšie podobné vlastnosti sú predpokladom a potrebnou výbavou k tomu, aby vedúci mohol nadobúdať potrebné zručnosti, aby rozumel tomu, čo deti oslovuje, povzbudzuje, formuje, ale i deformuje, zraňuje, či demotivuje. Táto všeobecná otvorenosť vedúceho voči sebe samému a svojej službe určuje, či bude ochotný, ba i sám iniciatívny v hľadaní podnetov, ktoré ho vzdelávajú. Pokladám za veľmi vhodné a veľkou pomocou pre každého vedúceho by bolo, keby mohol absolvovať tzv. pedagogické minimum, alebo nejakú jeho obdobu. Pedagogika, didaktika, psychológia, biológia dieťaťa – to všetko sú oblasti, v ktorých fungujú určité zákonitosti, ktoré je dobré poznať. Zažil som ochotných a nadšených služobníkov, ktorí napríklad nezvládali veku primeranosť učiva a formu jeho prezentácie. Mnohé užitočné súvislosti pred nami objavili iní a je teda dobré sa nimi inšpirovať. Inak budeme objavovať dávno objavenú „teplú vodu“ a tešiť sa z práve spoznaných zákonitostí, ktoré sme mohli vo svojej službe už pekných pár rokov zohľadňovať.

Ako sa teda majú deti v cirkvi? Do veľkej miery tak, ako na sebe pracujú ich vedúci (aj rodičia, ale to by bola ďalšia téma).

Nejde tu však len o samotnú prácu ako výkon. Vedúci napovie deťom veľmi veľa svojím životom, hodnotami, ktorými žije a o ktorých rozpráva, svojou zdieľanosťou či nezdieľanosťou pocitov, ktoré prežíva... Teda vedúci ovplyvňuje deti svojím svetonázorom v širokom slova zmysle.

Pracovať s deťmi teda znamená pracovať na sebe. A to je, ako vieme, namáhavé; nejde to samovoľne.

Prečo deti odchádzajú? Čo robiť, aby zostávali?

V našom klube mladšieho dorastu (siedmáci až deviataci ZŠ) v ostatných rokoch vidíme čiastočný posun v tom, čo deti zaujíma. Kedysi sa viac orientovali na konanie, teda ísť niekam a niečo robiť. Tak sme organizovali bicyklové výlety a tábory, nespočetné športové či lanové aktivity... Dnes viac inklinujú k tzv. „obývačkovému“ štýlu života. Nechcem to teraz hodnotiť. Jednoducho deti sú radi spolu, radi sa zhovárajú, zdieľajú, zabávajú len tak... Niekedy prídu polhodinu pred pravidelným stretnutím a po jeho ukončení ešte dlho zostávajú na neformálne debaty. Na našej www stránke máme vlastné fórum, kde sú v kontakte aj cez týždeň. Keď si ich príspevky prečítate, zistíte, že nemajú takmer žiadnu obsahovú hodnotu. Sú to len také prekáračky, „srandičky“, naťahovanie sa, utáhovanie si z ostatných alebo z vedúcich (často za aktívnej pomoci vedúcich). Napriek tomu však toto všetko má zmysel v posilňovaní ich spolupatričnosti i k väzbe na zbor. Toto je možno tiež jedna z inšpirácií pri hľadaní odpovedí na otázku, čo robiť, aby deti zo zboru neodchádzali. Teda vytvoriť im takéto prostredie (priestory, vedúci), umožniť im zažívať pocit komunity, „obývačky“, kde sú prijímaní, kde sa môžu spoznávať, skúmať svoje sociálne a komunikačné zručnosti a kde sa preto cítia dobre. Tak ako v rodine môžeme zažívať „rodinnú pohodu“, v cirkvi potrebujeme istú „komunitnú pohodu“. Teda úspech činnosti každej zborovej zložky, ktorá sa stará o deti, možno tkvie i v tom, či sa jej podarí túto pohodu postupom času vytvoriť.

Nejde tu však primárne len o pohodu samotnú. Ak je prítomná, potom naznačuje, že sa podarilo vytvoriť prostredie, kde môže nastať prirodzená komunikácia duchovných právd. Priestor, kde dieťa môže byť samé sebou, kde vedúci môže byť sám sebou, kde toho nemusíme veľa ➤

Detský klub – dobrý pomocník

V Leviciach už tri roky funguje Detský klub. Inšpirovali sa v bratislavskom zbere Cirkvi bratskej. BOHUSLAV PIATKO sa o ňom porozprával s iniciátorkou ANKOU MARKUŠOVOU.

Hľadala som – spôsob, ako pomôcť predovšetkým mamičkám na materskej dovolenke a ich deťom, ktoré ešte nenavštevujú predškolské zariadenia. Prečo sme to rozbehli? Keď som ja mala malé deti, veľmi som po niečom takom túžila. Niekam s deťmi prísť a niečo zmysluplné robiť, stretávať sa s inými, učiť sa spolu žiť. A aj ja ako mama som potrebovala trochu „vypadnúť“ z domáceho kolotoča. Priznám sa, že mi išlo predovšetkým o tie maminy a to ďalšie sa k tomu prirodzene pripojilo. Vznikli tak vlastne dva kluby – jeden pre mamičky a druhý pre deti – a to je to, čo sme „odkukali“ z bratislavského zboru. Roky predtým som učila v besiedke, takže venovať sa deťom pre mňa nebolo až také nové. Postupne sa našlo viacero žien, ktoré sa pridali a funguje to.... V klube sa stretáva v súčasnosti 3-5 detí (minulý rok až 15), ktorým pripravujeme rôzne aktivity, od pohybových, cez hry, spev, výtvarné práce až po biblickú výchovu. Učíme sa napríklad spoločne stolovať, súťažiť v športových disciplínach a pod. –

Spomínali ste aj biblickú výchovu. Nie je to duplicitné s besiedkou?

Možno sa niektoré veci opakujú

veď biblické lekcie preberáme z besiedky. Detské kluby sú však aj pre deti, ktoré ešte pre svoj vek nechodia do predškolskej besiedky. Rozdiel je i v tom, že na kluboch s dieťaťom aktívne pracuje mama – učí ho, povzbudzuje a pomáha. Deti si takto postupne zvykajú na spoločnosť. Veľa detí je nesmelých, bojazlivých a keď sú s mamou, ľahšie sa púšťajú do spoločných aktivít. Začiatkom školského roka mávame pre deti interaktívny program – ženy z Materského centra Klokanček v Nitre zahrajú zaujímavé divadielko, do ktorého zapoja aj deťúrence s mamičkami. To sú príležitosti, na ktoré pozývajú ženy aj svoje kamarátky a susedky. Niektoré potom chodia na klub celkom pravidelne. Naučia sa tu základné pravdy o Bohu, kresťanské detské piesne, vidia ako žijeme a toto je už vlastne naša misijná práca. Mnohé sa práve tu stretli s evanjeliom po prvýkrát – a to na veľmi jednoduchšej zrozumiteľnej úrovni. Silným zážitkom bolo, keď jedna z nich sa začala so svojím dieťaťom modlievať...

Dozvedel som sa, že detský klub v Leviciach končí. Prečo?

Dnes stojíme na akomsi rázcestí našej práce. Jedna početná skupina žien

nastúpila po materskej dovolenke do zamestnania. Postupne prichádzajú ďalšie mamičky, ktoré majú veľmi malé deti, s ktorými sa ešte v rámci detského klubu nedá tvoriť väčšie pracovné. Musíme počkať kým trochu podrastú. Druhá vec je, že sestra, ktorá sa tejto službe venovala odchádza od marca do iného zamestnania. Hľadáme spôsob ako pokračovať ďalej. Jedno je však jasné, že mamičky sa chcú stretávať a rozmyšľajú – ako urobiť program aj pre tých (zatiaľ) niekoľko detí.

Ešte by som chcela dodať jedno: Veľa rodičov si myslí, že cirkev je zodpovedná aj za to, aké sú ich deti. Treba si však uvedomiť, že predovšetkým rodičia sú za vývoj a formovanie charakteru detí zodpovední. Mnoho rodičov si povie – ale veď v besiedke, v doraste, v mládeži sa naučia, tam ich vychovávajú, privedú k Bohu. To celkom tak nefunguje. Cirkev môže a má pomáhať. Má vytvoriť priestor, ale rodičovskú výchovu nahradiť nemôže. A je na rodičoch, či budú napr. aj takýto detský klub iniciovať. Pri výchove detí im to môže pomôcť k tomu, aby si deti vytvárali vzťahy medzi sebou aj vzťah k zboru. Vo veľkej miere to však záleží aj od toho, aký vzťah k zboru a cirkvi majú ich rodičia. ■

„hrať“ a držať formy len zo zvyku, dáva vysokú šancu oslovit' deti evanjeliom. Tu je však dôležitý osobný duchovný život vedúceho. Len ak on sám prechádza hľadaním Boha, necháva sa ním nadchýňať, hľadá a občas i nachádza „jeho poklady“, len vtedy môže podobné veci sprostredkovať deťom. Ináč to musí zahrať, a to dlhodobo nezaberá; neautenticita časom vyjde na povrch.

Pri výklade Biblie by si vedúci mal klásť otázky, ktoré by si položili deti. Ak je niečo čudné, zastaví sa a zamýšľať sa, prečo je to také. Ak si čítame o zázraku, nemôžeme to prejsť len tak – musíme deti nechať tú atmosféru precítiť, vtiahnuť ich do deja. Ak Izraelci prechádzali stredom mora, tak to nemôže byť samozrejmosť, ako keď my kráčajme stredom Tesca.

Takže kľúč k tomu, aby deti zostávali a duchovne rástli,

vidím v tom, aby v cirkvi (svojej zborovej zložke) našli pohodové komunitné prostredie a aby sa stretli s autentickou komunikáciou duchovných právd.

Za veľmi dôležité pokladám i atmosféru v samotnom tíme vedúcich. Je to podobné ako v rodine – pre dieťa je veľmi dôležité poznať, že rodičia sa vzájomne milujú. Aj v cirkvi deti potrebujú poznať (nestačí vidieť to zahrané), že vedúci sú spolu radi. Pre vedúcich to znamená ochotu investovať do vzájomných vzťahov.

Ďalšia dôležitá zručnosť je humor. Ten dokáže odľahčiť mnohé situácie, odbúrať komplexy, povzbudzovať deti v sociálnej komunikácii. Samozrejme, je tu dôležitá citlivosť, aby nešlo o humor zraňujúci iných (radšej si robiť srandu zo seba, než z iných). ■

Práca s prácou s deťmi

MARCELA BEŇOVÁ

(V Bardejovskom zbore Cirkvi bratskej sa 13 rokov venuje deťom).

Ked' som si už sadla s odhodlaním niečo napísať, zrazu som nevedela – čo!? Nevedela som odkiaľ začať, čo je dôležité, o čom je potrebné písať. Dá sa vôbec písať o niečom, čo možno ani nevidíme, čo nemá hmotný rozmer. Často to vnímam pri svojej práci, že „nevidím“.

Začala som pracovať s generáciou, ktorá dnes už má vlastné rodiny, má vlastné deti. Prešlo už veľa rokov (v mojom prípade 13) a veľa „nevidím“.

Myslím si, že to je jeden z momentov, keď sme postavení pred stretnutie pohľadu prítomnosti s pohľadom do minulosti. Sme ľudia, ktorí žijú na zemi, nie v nejakom skleníku, kde sa nás nič netýka. Sme ľudia, ktorí pracujú s detskou bytosťou, ich rozmyšľaním, ich svetom.

Viem, že dnes majú deti úplne iné detstvo, aké sme mali my. Plné zábavy v „parii“ (to je šarišské slovo pre roklinu), kúpanie sa hocikde a celé leto v rieke, ale aj plné leto práce u starých rodičov na poli, zbieranie malín, makovíc, zemniakov. Je to niečo, čím sme získavali vzťah, aj keď sme si to vtedy neuvedomovali, vzťah, dá sa povedať – k životu, k hodnotám, k práci. Nechcem tým povedať, že dnes deti nezažívajú takéto veci, ale máme dočinenia s dobou, v ktorej deti nemajú kedy a kde si vybudovať vzťah k veciam – potrebným pre život. Viac a viac sa stretávame so slovíčkom, alebo lepšie to vystihuje veta:

„Ja sa nudím!“

Všetci si uvedomujeme, že znudené dieťa hľadá zážitky a „berie“ to, čo mu ponúka nevhodná partia a spolu s ňou alkohol, cigarety, drogy... – Dospievajúce dieťa sa často nevie správne rozhodovať, nevie sa zorientovať vo všetkom novom, a tak sa veľmi rýchlo ocitne v spleti problémov. S tým bojujeme aj pri našej práci. Vymýšľame, tvoríme, vyrábame... nechceme, aby sa deti nudili, aby sa túlili po okolí plnom nástrah a chvíľkových zážitkov.

Čo je však na tom ťažké je to, ako a čím deti upútať. Čo ich dnes „baví“.

Touto otázkou som sa zaoberala dosť dlho a myslela som si, že keď na to prideme, budeme mať vyhrané. Ale musela som si otázku hneď zmeniť. Nie čo ich baví, ale čo im treba! Čo deti v dnešných časoch potrebujú. To by mohlo zaznieť aj ako otázka v ankete v Dialógu – Čo im

treba? Všetci vieme, že deti sa potrebujú rozprávať. Veľa rozprávať. A keď im niekto nastaví svoje ucho, tak to spoznajú. A tak si myslím, že čas, keď máme deti pri sebe, na našich akciách, besiedkach, kluboch, by sme mali viac využívať na besedy. Viest' deti k rozmyšľaniu o príbehoch, ktoré im rozprávame.

Detský parlament

Na našich kluboch sme zaviedli parlament, kde sa o všetkom, čo plánujeme, rozprávame aj s deťmi. Samozrejme, nemôžu rozhodovať o všetkom, ale sú isté otázky, ku ktorým môžu povedať svoj názor. Veľmi dobre sa možno s deťmi rozprávať o tom, čo zažili cez týždeň, prejavit' záujem aj o školu, aby videli, že to je oblasť, ktorá nás tiež zaujíma.

Viem, že nepíšem nič nové, nič prevratné, ale pociťujem to ako potrebu aj u starších detí, dorastu.

Ale mali by sa viac rozprávať aj starší. Prejavovať záujem jeden o druhého, učiť sa rozprávať, aby sme potom, keď uvidíme smutnú tvár, nemali problém sa jej prihovoriť. Strach nebude mať miesto, keď budeme mať dobré vzťahy, keď sa, jednoducho, budeme rozprávať.

Auto – spovednica

Poviem niečo zo svojho života – teda pracovného života. Keď som na strednej po škole ešte chodila na strojomajstrov, ktorý sme nemali v osnovách, nevedela som, načo mi bude. Keď som si v dvadsiatke robila „vodičák“, nevedela som presne, ako ho využijem, či budem mať niekedy auto. A tak by som mohla pokračovať: keď som... keď som...

Mnohé, čo robíme teraz s deťmi, nám možno ani neukazuje na konkrétnu vec alebo využitie, ale možno v budúcnosti, keď sa samé deti pozrú späť, pochopia, že to, čo ich tety a ujovia učili bolo dobré.

Tak ako ja. Keď sa pozriem na klávesnicu, viem, že sa nemusím trápiť s dvoma prstami.

Keď sa pozriem na svoje auto, samozrejme, ďakujem, že ho mám (aj svojim rodičom), ale viem aj to, že ho môžem využívať a v jeho vnútri je veľa slov. Moje auto veľa-krát slúžilo ako spovednica, ako miesto, kde sa rozpráva. Tým chcem povedať, aby sme sa nebáli rozprávať s deťmi a povedať im niečo aj o sebe, že aj my sme boli ➤

takí istí ako oni, aj my sme neposlúchali, že aj my sme mali päťky v škole. Nevystupujeme ako tety a ujoovia, ktorí nikdy neboli neposlúšní.

Čas, čas, čas...

Najväčším problémom pri práci s deťmi je čas. Nemám čas, nemôžem prísť...

Neviem, ako je to inde, možno je to iba bolesť menších zborov, že ľudia, ktorí chcú niečo robiť, robia všade a všetko. Nechcem sa týmto zaoberať.

Chcem len povedať, že mnohokrát prideme na stretnutie s deťmi takí uponáhľaní, takí „zanesení“ svojimi problémami, že ešte aj do programu, či už v prestávke, alebo v priebehu nejakej výroby, hry, nedokážeme vypnúť a naše deti počúvajú naše problémy a nie my ich. Toto by sme si mali ustrážiť, aby čas, ktorý máme pre deti, bol fakt pre ne. Deti potrebujú vnímať, že sme tam prišli kvôli nim. Že sa dokážeme preniesť do všetkého, čo sa deje pri hre, že vnímame ich príbeh, že odpovedáme modlitbou a nečakáme na deti, veď by sa mali oni modliť, je to pre nich. Oni nás však potrebujú počuť.

Ale aj deti prídu mnohokrát na stretnutie z nejakého krúžku, z hudobnej, z doučovania...

Veľakrát sú také unavené, že ich nezaujme nič. Všetko naše snaženie, všetku našu prípravu len okomentujú štipľavými poznámkami a veľakrát máme čo robiť so sebou (lebo tiež sme práve nemali ľahký deň).

Ako pripraviť pre ne oázu, kde by si mohli aj oddýchnuť, vypnúť? Ako vytvoriť miesto, kde by naše deti chodili rady, tešili sa na stretnutia, chceli tam za každú cenu prísť? To je túžbou a bojom každého z nás.

Budujme si s našimi deťmi vzťahy, ktoré by ich privádzali na miesto, kde budú mať otvorené uši pre ich problémy, na miesto, kde budú mať svojich kamarátov a hlavne

na miesto, kde budú počuť evanjelium. Slovo, ktoré má moc vyriešiť aj ich „NUDU“.

Na zamyslenie:

- Spomeňme si na svoje detstvo, keď sme my chodili do besiedky, dorastu. Čo si najviac pamätáme z nášho detstva?
- Čo v nás zanechalo stopy, že sme sa rozhodli pracovať aj my s deťmi? Dobré alebo zlé spomienky?

Tento článok nie je ničím výnimočným, ničím svetovým. Je to len moje rozmyšľanie – úvaha o práci s detskou ma-

lou dušičkou. Ako ju svojím pričinením sformujeme. Čo do nej dobré dáme. Avšak keby to málo závisieť len od toho, čo vieme, čo chceme dať, bolo by to pramálo. Ďakujem Bohu za všetko, čo ma naučil skrze deti, skrze dorastencov a mládež. Ďakujem za každú chvíľu, keď som mohla byť s nimi, aj keď to mnohokrát nebolo ľahké a bolo už veľa mojich útekov.

Je to niečo, čo sa nedá vziať do vitríny ako suveníru, je to niečo, čo sa dá prezerat' len v spomienkach na všetky chvíle radosti, povinnosti, zaťatých zubov a mnohokrát aj slz. A som veľmi vďačná za všetko, čo Pán Boh vo svojej milosti prikryl a narovnal a upravil. Lebo sme ľudia, ktorí sa často mýlia, ľudia, ktorí, aj keď s dobrým cieľom, urobia mnohokrát veľa chýb.

Chcem povzbudiť všetkých, ktorí pracujú na Božej vinici a „nevidia“, aby neprestávali. Možno už zajtra a možno až o pár rokov, budeme niečo aj my vidieť. Použijme všetko, čo sme dostali – šikovnosť našich rúk, znalosti o prírode, chuť sa hrať, radosť z nových vzťahov, chuť niečo navariť, chcenie niekam vyliezť, túžbu niečo nájsť, k tomu, aby sa Božie slovo, evanjelium šírilo medzi deťmi a mládežou. ■

**Deti potrebujú vnímať,
že sme tam prišli kvôli nim.
Že sa dokážeme preniesť
do všetkého, čo sa deje pri hre,
že vnímame ich príbeh,
že odpovedáme modlitbou...**

Najskôr krátka rekapitulácia posledného polroka. –

V júni minulého roka bolo podpísané prímerie medzi Izraelom a Hamasom. Dovtedy sa Izraelčania len nečinne prizerali, ako bolo z oblasti Gazy vypálených okolo 3500 rakiet-kasamov na ich obydľia.

18. decembra Hamas vyhlásil, že nemá o pokračovanie prímeria záujem.

V medziobdobí sa s pomocou hlavne Iránu vyzbrojoval. Hamas aktivoval aj rakety Grad s dlhším doletom. Toto všetko bolo dôvodom ku aktívnej obrane Izraela.

Nebudeme čakať ako v čase transportov.

Tieto a ešte iné nápisy sme si mohli prečítať v spleti izraelských vlajok v podvečer 15. januára 2009 na Hlavnom námestí v Bratislave.

Do centra hlavného mesta ich priniesli ľudia, ktorí prišli verejne podporiť Izrael. Asi týždeň vopred som dostával rôzne emaily a avíza o konaní tohto pokojného zhromaždenia na Hlavnom námestí v Bratislave. Od rôznych kresťanov i spoločenských organizácií. Až telefonát v deň konania akcie od predsedu Židovskej náboženskej obce v Žiline Pavla Frankla, že majú voľné miesto v aute, ma presvedčil. Pôjdeš!

A už uháňame s bratom z Chevry a Stankom Kollárom zo žilinského zboru CB. Prichádzame na námestie skôr a sledujeme ako sa pomaly zaplňuje prichádzajúcimi ľuďmi. Mladými, starými i tými najmladšími. Všetko pod ostrým dohľadom bratislavskej polície.

Organizátormi zhromaždenia boli Medzinárodné kresťanské veľvyslanectvo Jeruzalema (ICEJ), CHEVRA (hebrejský názov pre spoločnosť priateľov s Izraelom) a Spoločnosť kresťanov a Židov na Slovensku.

„Konflikt v Gaze sa nezačal 27. decembra, ako je často prezentované, ale oveľa skôr. Od roku 2003 dopadlo na Izrael spolu viac ako 10 tisíc rakiet namierených výlučne na civilné obyvateľstvo,“ vyhlásil Peter Švec, predseda ICEJ Slovensko. „Chceme vyjadriť podporu a porozumenie s tým, čo Izrael musí urobiť,“ zdôvodnil. Pozdravný list poslal zhromaždeniu i slovenský eurokomisár Ján Figel. Organizátorov mrzí, že k situácii v pásme Gazy zaujala slovenská diplomacia neutrálne stanovisko. Za Chevru sa k prítomným prihovril Stanislav Gawel, kazateľ zboru Apoštolskej cirkvi v Žiline. Herečka Zita Furková zdôraznila právo Izraela na účinnú obranu a právo na život.

Všetkých prítomných vyzvala k modlitbám za prímerie medzi pásmom Gazy a Izraelom. Pred záverečnou spoločnou piesňou Kadoš sa k nám, asi 250 prítomným, prihovril

veľvyslanec štátu Izrael Zeev Boker. Povedal, že zhromaždenie demonštruje solidaritu so všetkými národmi trpiacimi terorizmom a vyjadril hlbokú túžbu po mieri na Blízkom východe.

Rozišli sme sa v pokoji s dobrým pocitom, že verejne zaznel aj trochu iný hlas, ako len ten, ktorý prevláda v európskych médiách, teda hlas, ktorý zo všetkých problémov v tejto oblasti viní najmä Izrael. ■

Právo brániť sa

Text a foto: ĽUBO BECHNÝ

KÓREJSKÝ ZBOR V ŽILINE

Pripravili: EVA BECHNÁ a JANA ROJKOVÁ

Foto: ĽUBO BECHNÝ

Kórejský pastier a jeho fujara

„Zazvonil zvonec a rozprávky je koniec,“ hovorievala moja stará mama. V našom prípade tiež zazvonil zvonec, ale rozprávka sa ešte len začala a nebola to rozprávka, ale skutočný život.

...a tak jedného dňa roku 2004, keď sme si v kancelárii s Tiborom Máhrikom tichučko a sústredene plnili svoje povinnosti, zazvonil osudný telefónny zvonček. Pani sekretárka na základnej škole, kde chodila vtedy Naďka Máhriková, prosila Tibora o pomoc. V kancelárii má totiž kórejského „farára“ s rodinou a nevie si s ním rady. Ešte doteraz vidím pred očami to vzrušenie na Tiborovej tvári. Koľko mesiacov predtým sme sa usilovali nejakým spôsobom s našimi kórejskými spolubratmi skontaktovať, ale nedarilo sa nám! A Pán Boh nám ich takto priniesol rovno na tanieri. Bolo to koncom zimy, pamätám sa, ako Tibor povozil brata Youna po celej Žiline, všetko mu vysvetlil, poukazoval. Ako potom dokonca s mojím mužom urobili pamätnú symbolickú fotografiu pastora na mieste, kde dnes stojí KIA. Vtedy tam bola len zasnežená holá pláň a veľký billboard Welcome Slova KIA.

Od prvej chvíle sme vyslali jasný signál, že sa túžime stať priateľmi, a že chceme pomôcť ľuďom, ktorí sa ďaleko od domova, v cudzej kultúre môžu cítiť celkom stratení. Kórejčania potrebovali pomôcť v tých najzákladnejších veciach. Hľadali byty pre svoje rodiny, priestory pre svoje firmy, zamestnancov, miesto na nedeľné bohoslužby. Stále bolo niečo, prečo sa kontaktovať a stretávať. Na úrovni kazateľov a možno aj staršovstiev vzťahy zakrátko fungovali, ale ako rozšíriť takéto priateľstvo na celé zbory? To je niečo, čo nemôžete nanútiť.

Futbal – cesta k zblíženiu

A tak nás Kórejčania vyzvali na futbalový zápas. Vlni v lete sme síce prehrali 1: 2, ale stretli sme sa celé rodiny, deti, mládežníci. Potom sme zasa my o pár mesiacov neskôr zorganizovali niečo ako rodinnú olympiádu v prírode. Nie je to jednoduché. Všetci Kórejčania nie sú ako brat kazateľ Youn a jeho žena. Väčšinou sú konzervatívni, mnohí nevedia ani po anglicky, Slováci takisto. Ale obrusujeme sa. Stávame sa jednou rodinou. Od júla 2007 navyše naša spolupráca dostala ďalší rozmer. Kórejský 70-členný zbor sa stal oficiálne ďalším miestnym zborom Cirkvi bratskej. Jeho jednotliví členovia majú rôzne evanjelikálne korene, ale všetci sa zmesťme pod jednu strechu. Ako povedal kazateľ Tibor Máhrik na slávnostných bohoslužbách, ktoré sa konali 21.10. 2007: „Môžu byť rôzne ovečky, ale pastier je len ten jeden.“ A ako trefne pridal tajomník Cirkvi bratskej Štefan Markuš, vracajú sa vlastne domov, lebo evanjelium na kórejský polostrov priniesli Moravskí bratia, a teda všetci máme rovnaké duchovné korene. Aj preto dostali tri symbolické dary: slovenskú Bibliu, sviečku z Naardenu v Holandsku a fujaru. Bibliu preto, lebo tá je základom všetkého, sviečku preto, že je z mesta, kde je pochovaný J. A. Komenský a fujaru preto, aby ovečkám bolo ľahšie, keď prídu ťažšie časy. ■

Kórejský ocko: S kresťanmi z Južnej Kórei máme spoločné duchovné korene cez Moravských bratov.

Kórejské deti: Kórejské deti chodia do žilinských škôl, slovenčinu sa učia ľahko.

MODLÍME SA ZA SEDEM TISÍC KREŠŤANOV

S príchodom investora – automobilky Kia Motors do Žiliny očakával žilinský zbor CB s napätím aj príchod kresťanskej komunity. A keďže Pán Boh je ten najlepší režisér, netrvalo dlho a kazateľ žilinského zboru CB Tibor Máhrík sa stretol priamo so svojím kórejským kolegom. Vznikla vzájomná spolupráca, ktorá po troch rokoch vyústila v júli 2007 do vzniku prvého kórejského zboru CB v Žiline. EVA BECHNÁ predstavuje jeho „prvého muža“, kazateľa **MANSIKA YOUNA**.

MANSIK YOUN sa narodil 15.12.1971. Spolu s manželkou Eun Jin a dvomi deťmi: desaťročnou Yerin a osemročným Junom bývajú už päť rokov na žilinskom sídlisku. Je správcom kórejského zboru CB v Žiline.

Čo k tomu viedlo, že ste prišli slúžiť na Slovensko? Aká je vaša osobná história?

Bol to dlhoročný proces. Pred pätnástimi rokmi som študoval v Nemecku sociálnu filozofiu. V tom čase som mal príležitosť veľakrát navštíviť Východnú Európu: Rumunsko, Bulharsko, Českú republiku. Tiež som sa stretával s kórejskými misionármi slúžiacimi vo Východnej Európe. Veľa sme diskutovali o problémoch misie v tomto regióne, o potrebách cirkvi a táto otázka sa mi dostala pod kožu, začal som na ňu vážne myslieť. Ale to bolo dávno. Po návrate domov som sa začlenil do misijnej práce v našej kórejskej cirkvi. Vykonával som túto službu desať rokov, cestoval som do Južnej Ázie, Indie, Afriky a znova do Východnej Európy. Pred piatimi rokmi ma poslali s celou rodinou na návštevu na Slovensko a do Čiech. Kórejský misionár, ktorý pôsobil v Európe, hľadal niekoho, kto by otvoril zbor v Žiline a v Ostrave. Skontaktoval sa so mnou a predložil mi svoju túžbu, aby som prišiel aj s rodinou do tejto služby. A vtedy sme sa s mojou manželkou rozhodli, že pôjdeme na Slovensko slúžiť našim ľuďom, ale aj Slovákom.

Takže vnímate svoju misiu tak, že chcete slúžiť nielen krajanom, ale aj Slovákom?

Sme kórejsky zbor, ale sme tiež súčasťou Cirkvi bratskej. Preto náš misijný zámer je nielen sa starať o krajanov, ktorí tu žijú, ale taktiež podporovať miestne slovenské zbory. My sme tu cudzinci, oni sú miestni, ale vzájomne sa v službe misie môžeme dopĺňať. Väčšina Kórejčanov nehovorí po slovensky a je to pre misiu veľká bariéra. Slováci sú tu doma, poznajú jazyk, prostredie a sú v priamom kontakte s ľuďmi. My ich môžeme podporiť finančne a rôznymi inými spôsobmi. Myslím si, že toto je tá najlepšia cesta. Radi by sme napríklad dlhodobo podporovali nejakého slovenského študenta teológie počas štúdiá, ale aj neskôr počas jeho služby v cirkvi. Vidíme to, ako najlepší spôsob, ako môžeme prispieť k misii na Slovensku.

Z akej denominácie pochádzate vy osobne?

Moje zázemie v Kórei, odkiaľ som prišiel, je baptistická cirkev. Som absolventom baptistického teologického seminára. Ale členovia nášho žilinského zboru sú z rôznych evanjelických denominácií.

Aké boli vaše pocity, keď ste prišli na Slovensko do svojho nového domova, do iného prostredia?
Pán Ježiš mi položil na srdce misiu

na Slovensku. Ako som povedal, už dlhšie som mal vzťah k Východnej a Strednej Európe. Nebolo to pre mňa až také neznáme prostredie, lebo som sa tu v minulosti stretával aj s miestnymi kazateľmi. Videl som ich problémy v práci po dlhoročnom období komunizmu. Chýbali im základné veci: financie, pracovníci, teologické školy... V Kórei je desať miliónov kresťanov. Je tam obrovské zapálenie pre svetovú misiu. Kórea je štát s druhým najväčším počtom misionárov na svete, hneď po USA. Takže pre mňa to bolo niečo veľmi dôležité ísť na Slovensko a byť tu užitočný.

Ako to vnímali vaše deti a manželka?

Moja manželka a deti neboli predtým nikdy v zahraničí. Nebolo to ľahké, ale rozhodnutie pre túto službu zdieľame všetci spoločne. Prijali sme, že tu dlhodobo zostaneme žiť.

Pokiaľ viem, kórejské deti z vášho zboru chodia do slovenských škôl. Ako to zvládajú?

Lepšie ako my, dospelí. „Učiť sa slovenčinu je veľmi ťažké“, hovorí pastor bezchybne po slovensky a úprimne sa na sebe zasmieja. Pre deti je oveľa ľahšie rýchlo pochytiť nový jazyk. Moja dcéra Yerin chodí teraz do štvrtej triedy v slovenskej

Slúžiť cirkvi je Božia milosť

Slávnostná kázeň kazateľa **MANSIKA YOUNA** pri oficiálnom otvorení Kórejského zboru Cirkvi bratskej v Žiline 21. 10. 2007

Už keď som bol malý chlapec, miloval som cirkev. Najviac času som trávil práve v kostole. Počas môjho detstva som trávil v kostole viac času ako doma. Pochádzal som z chudobnej rodiny. Žili sme v skromných podmienkach, nemal som svoju izbu. Kostol bol vždy otvorený, stretávali sa tu mladí ľudia. Chodieval som na ranné modlitby.

Počas strednej školy som pôsobil ako kostolník. Skoro ráno som vstal, bežal otvoriť kostol a zvonit' na rannú modlitbu. Pred rannou modlitbou som zasvietil všetky svetlá a pripravil kostol na modlitby. Každú sobotu sa stretávala v kostole mládež a spoločne sme upratovali. Vydávali sme aj týždenný bulletin a rôzne tlačivá. Ako študent som pôsobil ako učiteľ v nedeľnej škole. Veľmi veľa som sa naučil práve, keď som učil malé deti. Uvedomil som si, aká je dôležitá a čestná pozícia učiteľa nedeľnej školy.

Počas môjho detstva bola cirkev pre mňa ako mamina náruč. Vždy, keď som potreboval, poskytla mi ochranné krídla. Utierala moje slzy, keď som cítil smútok a dala mi nádej, keď som sa ocitol v beznádejnej situácii. Umožnila mi rásť vo viere v Pána Ježiša. Ako chudobnému chlapcovi mi otvorila nové možnosti a umožnila snívať svoj sen. Preto som ju mal vždy veľmi rád.

Keď som bol malý, cirkev bola mojou školou viery. Na-

učil som sa tu veľa vecí. Napríklad spoznávať Bibliu, ako ju čítať a pochopiť jednotlivé posolstvá. Naučil som sa modliť k Pánu Bohu. Už ako mladý chlapec som sa zúčastňoval na bohoslužbách pre dospelých. Tam som sa naučil hlbšie o Bohu, ľuďoch a živote.

Od detstva po dnešnú dobu stále milujem svoju Cirkev. Je moja láska, radosť aj trňová koruna. Je mojím útočiskom a úkrytom. Rád chodievam na ranné modlitby. Cirkev milujem ako telo Kristovo. Milujem aj tento žilinský kórejský zbor, v ktorom slúžim ako pastor. A preto sa s láskou starám o tento zbor. Chcem, aby náš zbor rástol a prehlboval sa vo viere.

Jedna z mnohých milostí, ktoré mi dal Boh, je slúžiť jeho cirkvi. Niekedy je pre mňa až neuveriteľné, že môžem slúžiť tomuto zboru ako pastor. Je to pre mňa veľká česť, že môžem slúžiť tomuto zboru napriek tomu, že som taký malý pred Pánom Bohom. To je milosť od Pána Boha a preto každý deň ďakujem za to, že mi dal šancu takto slúžiť ľuďom. Moja radosť a poďakovanie preteká a každý deň sa radujem.

Chcel by som poďakovať ľuďom, ktorí podporujú tento zbor svojou láskou. Tým, ktorí sa starali o tento zbor svojimi slzami, krvou a potom.

Boh vás žehnaj.

škole a hovorí už po slovensky veľmi dobre. Dokonca ani písať po slovensky jej nerobí problémy. Syn Jun je druhák, jeho slovenčina ešte nie je taká dobrá, ale verím, že sa naučí.

Aké sú aktivity vášho zboru ?

Počas týždňa máme viac rôznych stretnutí. Predovšetkým nedeľné bohoslužby a potom ešte jedny počas týždňa. Viackrát sa stretávame k modlitbám. Modlíme sa za zbor, za každú rodinu, za cirkev na Slovensku, za kórejské firmy, pretože členovia nášho zboru pracujú v kórejských firmách. A okrem toho máme ešte rôzne menšie skupinky biblického štúdia.

Ste v kontakte aj s kórejskými zbormi v susedných štátoch?

Viem o kórejskom zbere, ktorý funguje vo Viedni a v Innsbrucku. Som s nimi v kontakte. Okrem toho raz za rok sa koná konferencia v niektorom európskom meste, kde sa stretnú

všetci kórejskí misionári, ktorí slúžia v Európe. Je tu asi 400–500 kórejských misionárov.

Európska kultúra, náš spôsob života je celkom iný ako váš. Čo sa vám zdalo také najčudnejšie, keď ste prišli na Slovensko ?

Bol to celý rad vecí, ktoré sme zvyknutí robiť inak. Pozdravy, spôsob jedla, stolovanie... Väčšina Kórejcov robí všetko veľmi rýchlo, ako by sa niekde ponáhľali. Či kráčajú, či jedia... A ľudia vo Východnej Európe sa nám naopak zdali veľmi pomalí. Ako keby mali na všetko dosť času. Slovensko je ako „slow akia“ (slow = pomalý). *Smiech.*

To, samozrejme, nie je nič zlé, nevnímajte to ako kritiku, len nám to pripadalo zvláštne a iné, ako sme zvyknutí v našej kultúre.

A jedlo?

Vaše jedlo je celkom iné, ako naše.

Väčšina Kórejcov miluje rôzne morské živočíchy, zatiaľ čo Slovensko ako vnútrozemský štát veľa morských rýb v jedálničku nepoužíva.

Už ste ochutnali napríklad „halušky“?

Áno, ochutnal, ale musím sa priznať, že mi veľmi nechutili.

Aké sú plány vášho zboru do blízkej budúcnosti a vaše osobné plány?

Čo sa týka mojich osobných plánov, dúfam, že budem môcť zostať v Žiline dlhú dobu, ale všetko záleží od môjho šéfa (*ukazuje hore a smeje sa*). A plány nášho zboru? Máme na to taký slogan: 12, 300, 7000. Dvanásť bolo učeníkov, tristo bolo Gideonových mužov a toľko by sme chceli mať členov nášho kórejského zboru a sedem tisíc je naša túžba pre Slovákov, pre zbor v Žiline spolu s pastorm Máhrikom. Za to sa stále modlíme.

SAMUEL SPIŠIAK

5. 4. 1921–10. 5. 2008

Pripravil JOZEF UHLÍK

Ak máš doma v knižnici Bibliu (patrí sa ju tam mať – nie?!) alebo veľkú rodinnú na stole, na poprednom mieste, ale ju neotváraš, nečítaš, nič Ti to nepomôže. Neotvorená Biblia Ťa môže provokovať, ale na druhej strane Ťa môže aj iba uspokojiť – však máme Bibliu! Nie, milý môj priateľ, či milý môj brat, či môj syn, moja dcéra, moja drahá vnučka. Neotvorená, nečítaná Biblia je pre Teba mŕtva! Kiež Ti Pán, autor Písma dá milosť nájsť v nej to, čo potrebuje Tvoj život, Tvoje srdce. Chce prehovoriť k Tebe, aby si bol „žiadostivý mlieka bezo ľsti, Božieho slova, aby ste ním rástli.“ (1Pt 2, 2). Samuel Spišiak: Listy z Novohradu 3, úryvok, máj 2006

Ujo Samko Spišiak pri čaji v Betánii.

Narodil sa 5. apríla 1921 v Ozdíne v rodine sezónneho robotníka Pavla Spišiaka a Márie, rodenej Betinovej. Ozdín bol v tom čase centrom duchovnej práce Modrého kríža(MK). Pavel Spišiak uveril zvesti evanjelia a stal sa aktívnym šíriteľom jeho myšlienok v celom Novohrade. A tak Samuel už ako 6-ročný sprevádzal pešo otca na „misijných cestách“ po bližšom i širšom okolí. Mohol tak zblízka sledovať otcovo nadšenie pre Božiu vec pri roznášaní dobrej správy – evanjelia do susedných dedín. Táto skúsenosť, ako aj neskoršie stretnutia s duchovnými osobnosťami, ktoré prichádzali na Ozdín – bratmi Roháčkom, Chalúpkom, Školníkom, Broučkom a ďalšími – vo významnej miere ovplyvnili jeho rozhodnutie nasledovať Pána Ježiša.

Napriek ťažkým sociálnym pomerom mu rodičia umožnili študovať. Najskôr na gymnáziu v Banskej Štiavnici, potom na Slovenskej vysokej škole technickej v Bratislave. Po ukončení vysokej školy sa oženil s Annou Lavottovou, s ktorou prežil 55 rokov harmonického manželstva. Pán Boh im požehnal dve deti: dcéru Janu a syna Bohuslava. Ich byt, ktorý bol hneď vedľa zborového domu Cirkvi bratskej, bol domom otvorených dverí pre mnohých študentov a pre všetkých, ktorí potrebovali pomoc. Nové možnosti po roku 1989 našli Samuela Spišiaka pripraveného naplno pokračovať v tom, čo dlhé roky počas komunistického režimu spolu s manželkou v tajnosti robili: Jazykovú úpravu duchovnej literatúry a programy pre rozhlasové vysielanie v zahraničí. Spolu s manželkou strávili niekoľko mesiacov v sídle kresťanského rozhlasu TWR v Monaku. Tu sa po dlhých rokoch odlúčenia stretli s dobrými priateľmi, manželmi Polohovcami, s ktorými dlhé roky spolupracovali pri tvorbe programov v slovenskom jazyku. Teraz sa mu splnil aj jeho veľký sen. – ponúkať ľuďom na Slovensku evanjelium prostredníctvom roz-

hlasového vysielania TWR.

Za najkrajšie roky svojho aktívneho života považoval tých desať rokov, ktoré prežil ako dôchodca pri práci na príprave vydania diel Kristíny Royovej. Hovorieval, že tieto knihy ho priviedli ešte bližšie k Pánu Bohu. Láska k nim a hĺbka literárneho odkazu Kristíny Royovej vyústili ešte za hlbkej totality do rozhodnutia pripraviť nové vydanie jej kníh v modernej slovenčine. Vyšli v pätnástich zväzkoch v rokoch 1990–2001. Na jeseň roku 2003 sa pre vážnu chorobu manželky museli Spišiakovci presťahovať do Dolného Kubína k dcére Jane a vnučke Silvii, ktoré sa o nich starali. Tam príležitostne slúžil Božím slovom. Ani v Kubíne Spišiakovci nezabúdali na bratov a sestry v Bratislave, ku ktorým ich púťali dlhoročné osobné väzby. Brat Spišiak sa s nimi pravidelne delil o svoje duchovné prežitia a zápasy v *Listoch spod Choča*. Postupné zhoršovanie zdravotného stavu manželky si vyžiadalo najskôr dočasný, neskôr, od júna 2005, jej trvalý pobyt v Betánii v Kalinove. V tomto neľahkom období poznačenom únavou, starobou a nalomeným zdravím trávil ujo Samko väčšinu času v Kalinove, kde mu vedenie Betánie vytvorilo podmienky, aby mohol byť s milovanou manželkou čo najčastejšie. Po smrti manželky v októbri 2005 sa vzhľadom na dobrú starostlivosť v Betánii a blízkosť milovaného rodného Ozdína rozhodol natrvalo usadiť v kalinovskej Betánii. Pokiaľ mu to ešte zdravotný stav dovoľoval, slúžieval aj tu Božím slovom. Svoju lásku a osobné väzby k členom bratislavského zboru CB prejavoval aj v tomto období prostredníctvom *Listov z Novohradu*.

Samuel Spišiak odišiel k Pánovi ticho v sobotu ráno 10. mája 2008.

Podľa spomienok syna B. Spišiaka spracoval
JOZEF UHLÍK

Brat Samuel Spišiak – ujo Samko

Brata Spišiaka som spoznala ešte ako dievčatko, ktoré chodievalo na prázdniny ku krstným rodičom a s nimi do zhromaždenia na Cukrovú. Vysoký, distingvovaný, vzdelaný, rozhladený, skromný modlitebník. Takto som ho spoznávala v rôznych situáciách. Hneď ma upútalo, akým spôsobom rozpráva: spisovne, bezchybnou výslovnosťou.

Cez prázdniny počas strednej školy som sa vďaka krstnej mamičke dostala prvýkrát do zahraničia, síce len do NDR, ale v tých časoch ani to nebolo bežné. A šiel s nami aj brat Spišiak, ktorého som začala oslovovať ujo Samko. Vedel dobre po nemecky a poznal históriu z tej strany, o ktorej som zo socialistickej školy nemala tušenia. Spoločne sme pracovali, modlili sa, spievali, spoznávali nových ľudí, obdivovali prírodu. Stal sa mi tichým, múdрым a láskavým sprievodcom pri mojich začiatkoch v tvorbe poézie, prózy a textov piesní. Po rokoch som si prečítala v jeho zápis-koch, ako prežíval napríklad našu cestu do Berlína:

„Ideme do rozdeleného mesta. Mocnosti, bojujúce o mesto, si ho dodatočne rozdelili. Aj moja duša je taká rozdelená. Mocnosti bojujú aj o dušu človeka. Kým sa nepoddá jednému z nich, zostáva rozdelená. Nie je to normálne. Uberá to aj sily.

Končíme svoju cestu v cieľovej stanici – v Berlíne. Aj svoju životnú cestu skončíme v cieľovej stanici. Túžim tak po tom, aby ňou bolo Božie nebo.“

(S. Spišiak: Nad mrakmi slnko)

Stali sme sa blízkymi aj preto, že som s láskou rozprávala aj písala o deťoch s postihnutím, s ktorými som pracovala. Jemu zasa veľmi záležalo na vnučke Katke, ktorá mala podobný problém. Preto sa tak tešil z knížiek Pieseň v snehu a O bielych fialkách, lebo ich spoluautormi – ilustrátormi boli práve tí, ktorí boli v minulosti pohrdaní a zahanbovaní. Ujovi Samkovi, som veľmi vďačná za výbornú jazykovú úpravu diel Kristíny Royovej, ktoré vyšli vo vydavateľstve Nádej, aj za to, že som sa ho aj ja mohla kedykoľvek spýtať na to, čo som potrebovala vedieť pri písaní. Bol ochotný všetko si starostlivo prečítať a pripojiť citlivý, ale fundovaný komentár.

Keď sa zhoršil zdravotný stav jeho manželky, rozhodli sa odísť do jej rodiska na Oravu. Stretli sme sa v Bratislave tesne pred ich odchodom. Daroval mi dve samizdatové knihy svojich úvah o živote a zozbieranú poéziu o matke. Neskôr nám od neho prichádzali *Listy spod Choča*, a keď sa presťahovali do Betánie v Kalinove, začali sme dostávať *Listy z Novohradu*. Opatrujem si ich, sú mi vzácné, plné lásky k manželke, o ktorú sa do konca verne staral, a plné lásky a dôvery voči Bohu, ktorého úprimne miloval.

„Často nám treba zostápiť do tmavej priepasti, aby sme aj za jasného dňa mohli vidieť hviezdy na oblohe. V našich detských rokoch, keď v dedine kopali novú studňu (a veru boli až pätnásť metrov hlboké), kopáči tvrdili, že z tej hĺbky za jasného dňa videli hviezdy na oblohe. A za tmavej noci bez oblakov svietia hviezdy najjasnejšie, ako to spieva aj spevák Gabovič: Aj temná noc hviezdami žiari. Čím väčší bôľ, tým bližší Pán. Preto aj bremeno ťažkej choroby pre veriacich v moc Pána Ježiša môže byť znesiteľné.“

(S. Spišiak: *Listy spod Choča* 4)

Čím viac jeho sily ubúdali, tým viac sa obracal k Bohu, prameňu sily:

„Áno, sily v starobe ubúdajú, no predsa treba bojovať. A práve toto obdobie slabosti využíva Satan. Keď starca opúšťajú sily, je najviac zraniteľný. Preto potrebuje silného Pomocníka, aby mu pomohol. Lebo naša sila neobstojí proti diabla nástrahám. Bez pomoci nášho Pána by sme neobstáli, padli by sme. Aké vzácné poučenie a posilnenie nám dáva veľkán, apoštol Pavel: Preto mám záľubu v slabostiach, v poňaniach, v núdzi a v prenasledovaní, v úzkostiach za Krista. Lebo keď som slabý, vtedy som mocný. (2 Kor 12, 10)“.

(S. Spišiak, *Listy spod Choča* 11)

Keď môžem spoznávať mladého človeka, ktorého život ma osloví, spôsobuje mi to radosť, no spoznávať niekoho, kto dokázal zostať verný Pánu Bohu až do konca, je pre mňa mimoriadne silné. Som vďačná za to, že k takýmto ľuďom patrili aj môj ujo Samko.

Jana Nagajová, Bardejov

Túžba

Pane, navštív ma!

Prosím.

Som sám a samota bolí!

A duša vyprahnutá, nenasýtená...

Vyzerá, čaká...

aspoň o odrobinu prosí,

tá v takej chvíli

prináša naplnenie a nasýtenie.

Znie to divne a čudne,

ale aj tak je to neskutočná skutočnosť.

No sú aj takí, čo to nikdy nepochopia...

lebo nikdy nelačneli:

ich sytosť je vlastne

hľadom po láske.

Majú všetko, ale na každom kroku

hynú bez lásky.

A tak rozmýšľam o kvetoch,

ale váza je prázdna –

kto prvý vloží do nej kvietok voňavý?

Nečakaj na nikoho,

od nikoho na vôňu do svojej prázdnej vázy:

skús obdarovať niekoho

krásou a vôňou kvetinky,

ktorú si vypestoval sám.

Vtedy zistíš,

ako nádherne

si dal zo svojho

a ako nádherne si ty naplnil

moju túžbu,

keď si ma obdaril

DAROM TVOJEJ LÁSKY, Ó, BOŽE.

Samuel Spišiak, október 2007

KŘEŠŤAN DNES hľadá autorov zamyslení

JANA ROJKOVÁ

Evanjelikálne cirkvi na Slovensku žiaden spoločný spravodajský webový portál o živote cirkví a spoločnosti nemajú, s výnimkou servera Křesťan Dnes – www.krestandnes.sk, ktorý sa za štyri roky fungovania stal dôveryhodným zdrojom tisícok ľudí. Jeho šéfredaktor RASTISLAV ČIŽMÁR nachádza viacero dôvodov zmyslu existencie stránok, najmä však jeden – informovať o kresťanoch a ich aktivitách sústredene na jednom mieste tak, aby mali kresťania čo najviac správ.

„Stránka pomáha všetkým, ktorí sa venujú misii, službe, práci v kresťanstve, či už ide o riadiace pozície, alebo výkonné. Záleží nám na tom, aby mali všetci aktuálne informácie z oblasti legislatívy, nových grantov alebo akcií. Vďaka informáciám môžeme svoj časový plán efektívnejšie využívať. S časom, ktorý tu máme ako jeho správcovia, by sme mali hospodáriť múdro,“ hovorí R. Čižmár. Košičan, ktorý žije v Prahe, študuje na americkom teologickom seminári Olivet University v San Francisku. Je absolventom marketingu na Podnikovo-hospodárskej fakulte Ekonomickej univerzity v Bratislave, v San Francisku ukončil aj štúdium žurnalistiky. Internetový portál vznikol v roku 2004. Najskôr fungoval v sieti The Christian Post, dnes viac aktívne spolupracuje s britskou pobočkou The Christian Today. Sesterské noviny v Británii získali už druhý rok po sebe aj hlavnú mediálnu cenu za najlepší internetový portál v krajine vôbec. Rastislav Čižmár hovorí o inom vzťahu ľudí k médiám, informovanosti: „V týchto krajinách s bohatou históriou kresťanstva je aj úplne iný prístup k informovanosti, portály sú mienkotvorné, rešpektované a chodia na ne desaťtisíce ľudí.“ R. Čižmár doplnia: „Nemali by sme byť len cirkevnou stránkou, ale mali by sme informovať postupne aj o oblastiach, ktoré sa týkajú verejného života, spoločnosti, politiky, s tým, že optika nastavenia správ bude kresťanská. Nepôjdeme cestou bulváru, ani cestou komentárov, či osočovania, čo je dosť veľký problém v médiách v Česku aj na Slovensku. Média strácajú svoj význam a poslanie, v boji o moc sa samé stali tvorcami politiky. Křesťan Dnes chce priniesť pravdu, ktorá bude ľuďom do srdca svietiť. Nepochováme nádej v bahne negativizmu a pesimizmu. Sme predsa presvedčení, že život stojí za to a máme čo prezentovať. Svetlo

ovocia Ducha, ktoré do spoločnosti prichádza skrze kresťanov, môže cez tieto noviny naozaj svietiť.“

Spravodajské základy položené, prídu komentáre
Noviny Křesťan Dnes sú členom Českej evanjelikálnej aliancie a Evanjelickej aliancie v Slovenskej republike, spolupracujú aj s ekumenickými radami cirkví v oboch krajinách. Neprehliadnuteľná je ich ekumenická orientácia, aj keď dôraz kladú novinári na správy z evanjelikálneho prostredia, keďže udalosti z týchto denominácií na internete prakticky nenájdete. Informácií z rímsko-katolíckych spoločenstiev je zato veľa a oveľa častejšie ich prinášajú aj komerčné – sekulárne médiá. Hoci sa šéfredaktor webového portálu prakticky neprestajne pohybuje v evanjelikálnom prostredí už registrovaných cirkví, duchovný domov nachádza vo verejne nie príliš známom občianskom združení Presbyteriánsky zbor Immanuel v Prahe, čo je protestantský zbor evanjelikálneho typu. „Rád by som upriamil pozornosť na jednotu kresťanov v zmysle vzájomnej informovanosti a modlitebnej podpory. Ľudia sa väčšinou aj tak viac starajú len o svoje cirkvi a zbory. Naším cieľom je, aby sme navzájom o sebe boli informovaní. Často sa robia na rôznych miestach podobné akcie, ak nie rovnaké, ale osôh je slabší. Myslím, že ak by sa robili akcie viac spoločne, synergia a tým aj efektivita, by mohla byť lepšia“, objasňuje už na prvý pohľad zrejmé i ekumenické nastavenie spravodajského portálu. „Chystám si modlitebný zoznam za dvanásť prispievateľov, ktorí by pravidelne písali úvahy – blogy na aktuálne témy. Informačný základ novín je položený, tak musíme ísť do hlbších vôd. Nemôžeme ako kresťania len tak stáť a pozerať sa, čo sa deje okolo. Máme meč ducha a musíme odtráňať hlavy tomu, čo straší ľudí.“ uzatvára Rastislav Čižmár. ■

Hlavným rečníkom je **Rev. David Jackman** z Londýna. Je prezidentom Proclamation Trust, ktorý sa od roku 1986 zameriava na podporu vykladania Biblie pre súčasný svet. Bol kazateľom veľkého cirkevného zboru v centre Southampton, a potom zakladajúcim riaditeľom Cornhill Training Course,

jednoročného kurzu praktickej práce s Bibliou. Najprv študoval angličtinu na Univerzite v Cambridge a potom teológiu na Trinity College v Bristole. Je autorom viacerých komentárov a biblických pomôcok. Český preklad jeho výkladu Jánových listov vyšiel v *Návrate domů*. Pravidelne káže v St. Helen's Bishopsgate v Londýne a na biblických konferenciách po celom svete. S manželkou Heather majú dve dospelé deti.

	Štvrtok	Piatok	Sobota
8:00 – 8:45		Raňajky	Raňajky
9:00 – 10:00		Výklad pre vykladačov <i>J. Henžel</i>	Výklad pre vykladačov <i>D. Jackman</i>
10:00 – 10:30		Prestávka	Prestávka
10:30 – 12:30		V pracovni: Od textu ku kázni <i>D. Jackman</i>	Starozmluvné proroctvo a kresťanská cirkev <i>D. Jackman</i>
12:30 – 15:00		Obed	Obed
15:00 – 16:30		Práca v skupinách	
16:30 – 17:00	Registrácia	Prestávka	
17:00 – 18:00	Ubytovanie	Zhrnutie skupinovej práce <i>D. Jackman</i>	
18:00 – 19:00	Večera	Večera	
19:00 – 21:00	Čo je biblické zvestovanie a prečo na ňom záleží? <i>D. Jackman</i>	Otázky a odpovede <i>D. Jackman</i>	

Skvelý metodistický kazateľ, W. E. Sangster, si pred 100 rokmi sťažoval: „Kázanie je v ústraní – svet v neho už neverí.“ Dnes by sme to mali poupraviť: „Kázanie je v ústraní – cirkev v neho už neverí.“ Aj v protestantských cirkvách sa presadzuje všeličo – aj pekné! – ale často je to na úkor zvestovania Písma svätého. My sme však presvedčení, že tam, kde sa zvestuje Božie slovo, je počuť Boží hlas. Vzletnými, ale pravdivými slovami píše o kazateľovi biskup M. Simpson: „Kazateľňa je jeho trónom: Stojí na mieste Kristovom; jeho zvestou je slovo Boha; okolo neho sú nesmrteľné duše; neviditeľný Spasiteľ mu stojí po boku; Svätý Duch sa vznáša nad zhromaždením; nebo aj peklo očakávajú výsledok.“

Ak o tom pochybujete, tak pridte!

Ak ste o tom presvedčení, tak pridte!

Ak s tým súhlasíte, ale neprežívate to, tak pridte!

Ak chcete, aby pri vašom zvestovaní bolo počuť Boží hlas, tak pridte!

Pozývame kazateľov, farárov, laických kazateľov, katechetov, učiteľov nedeľných besiedok, mládeže, vedúcich biblických skupín, misijných a evanjelizačných pracovníkov, mužov aj ženy zo všetkých kresťanských denominácií na tréningovú konferenciu s témou:

MÁME ČO ZVESTOVAŤ!

19. — 21. marca 2009

Hotel Drotár, Hronec

Organizátormi konferencie sú Cirkev bratská v SR a European Leadership Forum Slovensko. Garantom konferencie je Ing. Ján Henžel, PhD.

Informácie o cenách a dostupnosti miesta nájdete na linke:

<http://web.stonline.sk/hoteldrotar/>

Teologická konferencia
s Davidom Jackmanom
19. — 21. marca 2009
Hotel Drotár, Hronec

www.cb.sk

ŽIVOT ROZHODNÝCH (Ag. 2, 10–23)

ĽUDOVÍT FAZEKAŠ

Navrátený Izrael zaspal pri stavbe Božieho chrámu, ale potom na zásah proroka Aggea sa prebudil. Tým nastalo nové obdobie s nádejným výhľadom do budúcnosti. Prichádza však ďalšie napomenutie, aby to nebol len prechodný stav, ale aby to malo zdarné pokračovanie. Majú udržiavať oheň, lebo ten má tendenciu zhasínať. Čo spôsobuje jeho hasnutie a čo plameň? Od čoho sa majú odvrátiť a komu sa majú podrobiť?

Odvrátiť sa od modiel (10–19)

V časti o čistote a nečistote obeti Aggeus používa pravidlá z bohoslužobnej praxe Izraela. „*Posvätené mäso*“ bolo mäso obetovaného zvieraťa, ktoré pripadalo kňazovi, a ktoré posväcovalo predmet, ktorého sa dotklo. Ak sa prenášalo, muselo sa zabaliť do kúska rúcha a ten potom posväcovalo tiež. Toto rúcho – však nemohlo posväcovať ďalšie textilie. Prorok pripomína, že podľa tých istých predpisov všetko, čo bolo znečistené dotykom mŕtveho tela, znečisťuje ďalej všetko, čoho sa dotkne. Posvätený chrám a posvätené obrady samy osebe neposväcujú nikoho, ale spolky s pohanmi alebo dokonca pohanská modloslužba znesväcuje. Bez vydania sa Bohu „*čokoľvek tam obetujú, je poškvrnené*“ (v. 14). Navrátilci dostali o tom názorné poučenie v minulosti. Pán Boh ich bil neúrodou, takže všetky ich nádeje na úspech a pokrok boli márne. A dobre, že boli, lebo Pán ich chcel upozorniť, že „*sa neobrátili k nemu*“ (v. 17). V tom je prísna zákonitosť. Tá panuje v oblasti prírodnej: keď neprší, darmo čakať úrodu. Ale to platí aj v duchovnej oblasti: keď nejakým činom porušujeme spojenie s prameňom Ducha, nemôžeme čakať požehnanie. To Izrael robil stykom s pohanmi a napodobňovaním ich života, čo ho viedlo k rozdvojenosti. Keď sa však Bohu znova vydali, „*odo dneška budem požehnávať*“ (v. 19). Modla žerie svojich ctiteľov, Boh však žehná svojich služobníkov. Verme Bohu, že je verný a urobí, čo sľúbil!

Poslúchať Mesiaša (20–23)

Po napomenutí ľudu, aby znova nezabochoval k modlárstvu, obracia sa prorok na Boží rozkaz k miestodržiteľovi Zerubábelovi. „*Ja zatrasiem nehom i zemou, prevrátim kráľovské tróny... V ten deň vezmem ťa a učiním ťa pečaťným prsteňom, lebo teba som si vyvolil*“ (v. 21, 23).

Zerubábelov starý otec, Jójakim, bol „*zavrhnutý prsteň*“ (Jer 22, 24) ako predposledný kráľ judského kráľovstva. „*Pečaťný prsteň*“ mal dostať Zerubábel od Boha ako znamenie jeho zvrchovanej právomoci. Ak by si prorok bol myslel, že Zerubábel oslobodí Izrael z moci perzského kráľovstva a zriadi zase samostatnú ríšu, tak by sa bol mýlil. Nič takého sa nestalo a meno Zerubábel sa už neobjavuje v ďalšej histórii judského ľudu. Aggeus však myslel na iné! V izraelských predstavách jedinec nie je osamotený, ale je členom rodu smerom k minulosti i budúcnosti. Významné je, že Zerubábel bol vnukom Jójakima, ktorý bol potomkom Dávidovým. Tomu sa Boh zaviazal zmluvou o vláde jeho potomstva (2Sam 23, 5). Táto línia sa predĺžila a zakončila v Synovi Dávidovom, Ježišovi z Nazareta. Jeho kráľovstvo nie je z tohto sveta (Jn 18, 36). Naopak, tento svet ho likvidoval, ale Otec ho vyhlásil za víťaza a povýšil na svoju pravicu. Je kráľom nielen Židov, ale všetkých národov. Našou výsadou je to, že nás prijal za služobníkov a poveril nás veľkým poslaním získavať mu všetky národy. Ako poslušní smieme dôverovať, že on je s nami (Mt 28, 20).

Život rozhodných

Kto sa prebudil a obnovil odovzdanie Pánovi, má pred sebou nádejný výhľad do budúcnosti. Je však zaviazaný poslušnosťou, aby neuctieval Ježiša a popri ňom aj iné autority: ľudskú múdrosť, ľudské spôsoby a chcel šťastie aj od Ježiša aj od nich. Ježiš je Syn Dávidov, ktorý má „*každú moc na nebi aj na zemi*“. Môžeme slúžiť vo svete, ale nesmieme slúžiť svetu! To nie je pokojný blahobyť. Kto slúži Pánovi, postretnú ho nevyhnutne ťažkosti a bolesti, ale jeho moc sa dokonale prejavuje v našej slabosti. Nie my držíme jeho, ale on nás!

Týmto dielom sa končí cyklus výkladov knihy proroka Aggea. Ďakujeme autorovi, kazateľovi ĽUDOVÍTovi FAZEKAŠovi, – ktorý ich napriek zdravotným ťažkostiam verne a starostlivo pripravoval. Od ďalšieho čísla budeme uverejňovať štvordielny cyklus úvah spoluzakladateľa KDH, bývalého podpredsedu KDH pre zahraničnú politiku a štátneho tajomníka MŠ SR – EMILA KOMÁRIKA: **Politika z pohľadu Písma.**

DIALOG

2/2009, II. ročník

mladých

foto: M. Myjavec

EDITORIAL

Ked' som rozposielala mail s anketovou otázkou „Si dieťa zo zboru alebo zo sveta?“, nemala som ani predstavu o tom, koľko z nás, mladých, sa nachádza v jednotlivých skupinách. Preto som, ako človek neznalý pomerov, bola veľmi prekvapená, keď som zistila, že veľká väčšina z nás na Slovensku sa v zbore narodila, alebo doň bola privedená rodičmi v detskom veku.

Ja som človek, ktorý do zboru začal patriť len celkom nedávno. Mala som 17 rokov, keď som uverila, čo znamená, že doň patrím len cca tri roky, takže ja budem hovoriť len za tu menšiu časť. Nezažila som besiedku, nevyrastala vo veriacej rodine, a občas, keď sa zahľadím na našich najmenších, čo sa vždy počas bohoslužieb poskakujú s radosťou a s malými zošitmi v rukách rozbehnú smerom k besiedkovej miestnosti, alebo keď započujem nejakú besiedkársku pesničku, pocítim taký

smútok, že toto som ja nikdy nezažila a nikdy už ani nezažijem.

Na mládežníckych alebo dorastových stretnutiach často rozoberáme dôležité a zaujímavé duchovné otázky. Skús sa teda niekedy vrátiť do tvojho detstva a zamyslieť sa nad tým, čo pre teba znamenala besiedka, alebo ako si vnímal/a prostredie zboru z detského pohľadu. Pokiaľ si toto všetko nezažil/a, tak ako ja, tak skús rozmýšľať nad tým, v čom sú výhody a nevýhody toho, že nie si zborovým dieťaťom a ako ich pociťuješ. Zamysli sa nad tým, čo chceš jedného dňa pre svoje vlastné deti.

Aby sme mohli ísť ďalej, je niekedy veľmi dôležité sa zahľadiť do našej minulosti. Veci, ktoré zažívame v detstve, si nesieme so sebou po celý náš život, a práve tie nás častokrát formujú najviac.

Evíca Kianičková
šéfredaktorka

redakčná rada: **Eva Myjavcová** (predsedníčka)
Bohuslav Piatko
Juraj Inšititoris

KONTAKTY:

vedúca redaktorka: **Eva Kianičková**
e-mail: kianickova.eva@gmail.com
mobil: **+421 903 822 042**
redakcia: **Jana Cabadajová**
Nad'a Máhríková
Peter Klein
grafické spracovanie: **Nad'a Máhríková**

KOMENTUJTE témy z Dialógu aj z Dialógu mladých! Takisto, ak radi píšete **BLOGY**, alebo robíte **FOTKY**, neváhajte a ozvite sa nám, radi vám dáme priestor pre uverejnenie! Svoje reakcie a iné príspevky nám posielajte na:

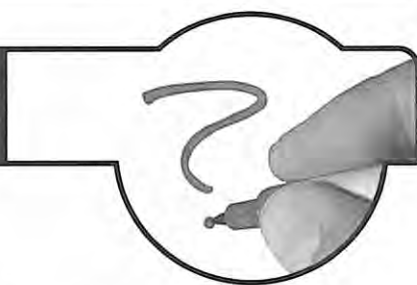
kianickova.eva@gmail.com

Takisto sa môžete zapojiť do diskusie na:

www.mesacnikdialog.sk

Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu :)

horúca TÉMA

kde sme vyrástli?

Lenka Slobodová

Aké je zázemie, z ktorého pochádzaš a ako si prišla k Bohu?

V mojej rodine som, myslím si, zatiaľ jediná kresťanka. Aj ja som, ako väčšina Slovákov, v detstve navštevovala katolícky kostol, dokonca cirkevnú školu. No nikdy som sa tam necitila ako súčasť živého Božieho organizmu. Moja cesta ku viere a aj do Cirkvi bratskej viedla, možno pre niekoho atypicky, skrze dievčenskú skupinku. V nej mi Pán požehnal nielen kruh blízkych priateľiek, ale aj prostredie, kde som sa mohla úplne otvoriť a dôverovať jednak ľuďom a jednak Bohu. Akákoľvek otázka, či bola úplne jednoduchá, alebo kontroverzná, nezostala bez vypočutia alebo odpovede. Postupne som teda spoznávala Boha, až kým sa ma sám nedotkol a nedal mi pocítiť zúfalú potrebu Jeho odpustenia a prijatia. Moje obrátenie by som charakterizovala ako obdobie približne mesiaca, keď som hľadala istotu spasenia a úplné prijatie Božej autority vo svojom živote.

Keď pozoruješ svojich rovesníkov v mládeži, necítiš sa voči nim hendikepovaná, kvôli tomu, že si si neprešla besiedkou, dorastom? Alebo si naopak myslíš, že máš výhodu v tom, že nie si „zborovým dieťaťom“?

Zbor v Trnave je výsledkom spojenia evanjelizácie presbyteriánskej misie z Ameriky a cirkevnej autority CB v Leviaciach. Nie sme teda celkom zbor, ale len misijná stanica. Moji „spolu-

mládežníci“ sú teda všetci pôvodom nekresťania. Preto sú rozdiely nášho poznávania Pána skôr otázkou záujmu jednotlivca, ako podmienené výučbou v besiedke, či doraste. Rozdiely sa vynoria, keď príde na návštevu mládež z iného zboru CB, alebo na KMCB. Ja osobne som na jednej strane rada, že mi Boh dal okúsiť aj život nekresťana, pretože môžem lepšie rozumieť nekresťanom a skôr viem ako uvažujú, a ktoré veci sú im na kresťanstve neprirodzené alebo príťažlivé. O to menej však rozumiem mentalitu „cirkevných detí“, ktoré majú veci vštepované od malička a prechádzajú inými typmi kríz a pod. Ja osobne teda vidím v mojom „pôvode“ aj veľký dar, ale aj handicap. Osobne mám občas pocit, že nekresťania sú často zložitejšími ľuďmi, lebo ich cirkev nemala možnosť chrániť pred rôznymi formatívnymi vplyvmi nekresťanského okolia, hlavne rodičov. O to väčšiu námahu by si však tieto „čerství“ kresťania mali dať s pozorovaním cirkevných rodín a ich spolunažívaním. Tam sa môžu naučiť biblickému vedeniu svojich budúcich potomkov.

Ak ti Pán Boh dá rodinu – deti, chcela by si, aby vyrástali v zbore?

Myslím si, že by som určite chcela, aby moje deti vyrástali v pevnom cirkevnom zbore, kde by mali duchovnú rodinu a zázemie. Chcela by som, aby pevné základy viery mojich detí vyrastajúcich v cirkvi boli akoby ochrannou stenou, cez ktorú však budú dobre vidieť do sveta nekresťanov a zároveň im poskytnú útočisko, keď budú potrebovať načerpať nové sily v boji proti hriechu a zlu. Nechcem teda cirkev ako „sväté akvárium“, ale ako spoločenstvo so zmyslom pre slobodu jednotlivca, ale zároveň pevným vedením. Nemusím ani pripomínať, že nad týmito všetkými snahami cirkvi je stále Božia vôľa ako najvyššia autorita úspechu duchovného života.

Alenka Snopeková

Alenka, ako si spomínaš na detstvo, na prvé kontakty s cirkvou?

Moja rodina má katolícke korene, a tak som aj ja bola od mala vedená do kostola, na náboženstvo, Prvé sväté prijímanie. Brala som to ako samozrejmosť, ale mnohým veciam som nerozumela. Keď som mala asi pätnásť rokov, začala som sa viac zamýšľať nad tým, čomu vlastne verím, a prečo. Moja staršia sestra prežila v tom čase obrátenie a začala chodiť do zboru BJB v Bratislave, kde študovala. Mali sme spolu zopár rozhovorov a aj to ma podnietilo dívať sa na mnohé veci o Bohu a o cirkvi inými očami. Počas strednej školy som spoznala spolužiačku, ktorá chodila do CB. Začali sme organizovať na našom gymku kresťanské skupinky. Každý týždeň sme si pozývali nejakých hostí a ja som aj cez to mohla spoznať viacerých kresťanov. Chodili sme na všetky akcie, chvály, evanjelizačné stretnutia, campfesty. Pán Boh sa ma dotýkal postupne a jemne. Cez ľudí, nové vzťahy. Uvedomovala som si, že

potrebujem duchovnú potravu, keď chcem ďalej rásť a ísť za Nim. Postupne som chodila najprv na mládež, potom aj do zhromaždenia. Bolo to niečo iné a pre mňa nové, ale páčilo sa mi, že zhromaždenie nebola žiadna „masovka“, že sa tam ľudia navzájom poznajú a zaujímajú o seba. Časom sa toto miesto stalo pre mňa duchovným domovom.

Keď pozoruješ svojich rovesníkov v mládeži, necítiš sa voči nim handicapovaná, že si neprešla besiedkou, dorastom?

Na mládeži som vnímala ako svoju nevýhodu fakt, že som s mládežníkmi nevyrastala. Nemali sme spoločné spomienky a zážitky. Občas som mala pocit, akoby bola mládež „uzavretá“, bolo ťažké dostať sa medzi ľudí, ktorí spolu boli od malička. Myslím ale, že za posledné roky sa mnohé veci zmenili, čo dnes vidím ako veľkú milosť.

Výhoda alebo nevýhoda, že nie som zborovým dieťaťom... neviem. No rozhodne mi je mnohokrát smutno, že tu nemám svojich rodičov a vôbec celú svoju rodinu. Ale viem, že Pán Boh má svoj plán a nič nie je náhoda, ani toto.

Ak ti Pán Boh dá rodinu – deti, chcela by si, aby vyrastali v zbore?

Áno, určite budem chcieť, aby vyrastali v zbore. Je to perfektné miesto pre budovanie vzťahov, pre poznanie Pána Boha.

Bohuslava Bánová

Aké sú tvoje spomienky na besiedku?

Pravdupovediac, mám v hlave len úryvky spomienok na moje časy v besiedke. Zčasti je to tým, že keď som mala 6-10 rokov, žili sme s rodinou vo Viedni a do zboru CB v Bratislave sme chodili len približne raz za mesiac. Zúčastnila som sa však skoro všetkých výletov a pobytov, na ktoré veľmi rada spomínam. Dodnes poznám väčšinu besiedkárskeho piesní a pri rôznych príležitostiach „vyfahujeme“ s rovesníkmi staré zážitky a spoločne sa na nich smežeme. Z vyučovania počas roka si pamätám najvýraznejšie na učenie rôznych veršikov naspamäť zábavným súťaživým spôsobom, na niektoré biblické príbehy si dodnes pamätám v podaní rôznych vedúcich.

Rada by som spomenula ešte jeden zaujímavý moment: Vedúci si, zrejme, chceli ujasniť, kto z nás detí je už „obrátenej“, a tak si jeden zo starších vedúcich mňa a ešte jedno dievča zavolať na súkromný rozhovor, kde sme sa s ním museli modliť. Pred asi rokom som sa o tom s ňou rozprávala a prezradila mi, že pre ňu to je doteraz traumatická skúsenosť. Ja tento

moment síce nevnímam tak traumaticky ako ona, napriek tomu som však vďačná za to, že sa tieto „rozhovory“ u nás, v CB BA, už nekonajú. Nepochybujem o tom, že by deti nemohli byť „obrátenej“, ale nepovažujem tento spôsob „nutného rozhodnutia“ za vhodný.

Čo ti to dalo? Aké pozitíva vidíš s odstupom času?

Chodenie do „výchovných štruktúr“ ako besiedka, neskôr mladší dorast a starší dorast, vnímam vo všeobecnosti ako veľké obohatenie. V prvom rade mi dali základné informácie o Bohu a viere. Rôzne biblické príbehy a verše sú pre mňa samozrejmosťou. Je pre mňa vždy prekvapujúce, keď sa stretnem s niekým, kto nepozná tieto príbehy.

Nenahraditeľné sú okrem toho všetky vzťahy, ktoré som získala v zbore už počas detstva a postupne sa cez ne Cukrová stala mojim domovom.

Čo vnímam ako dar je aj skutočnosť, že si nepamätám na obdobie v mojom živote, kedy by som neverila v Boha. Možno si niekto povie, že ak človek nepozná, aké je to žiť bez Boha, tak sa ani nemôže v skutočnosti „obrátenej“. Iste, musela som si ujasniť „prečo“ verím a prišiel čas, keď som si uvedomila, že Kristus zomrel aj za mňa. Verím, že je to cenné, ak niekto nemusí prejsť obdobím hlbokého pochybovania o existencii Boha.

Vidíš aj nejaký handicap oproti ľuďom, ktorí v zbore nevyrastali?

Jedno riziko, ktoré vnímam pri

„deťoch zboru“ (teda aj pri sebe) je, že sa nám často môže zdať, že celú bibliu už poznáme (lebo sme všetky príbehy počuli najprv v besiedke, neskôr v ml. doraste a ešte raz v st. doraste). Preto je výzvou objavovať vždy nanovo obsah Biblie a učiť sa jej pravdy stále viac žiť. V tom vnímam aj výhodu, ak máme medzi sebou „prišielcov“, ktorí tieto veci objavujú, a tým aj nás nanovo nadchýňajú pre už dávno opočúvané skutočnosti.

Inou oblasťou sú vzťahy v zbore, ktoré sú veľkým požehnaním, no nie vždy sa nám tak javia. S mnohými ľuďmi, s ktorými sa poznám od malička, vychádzam dobre, máme spolu mnoho zážitkov. Avšak riziko týchto vzťahov spočíva v tom, že poznáme aj svoje negatívne stránky. A tak, keď sa pozerám dnes na niektorých ľudí, možno nevidím to, kým sú dnes, ako sa zmenili a osobnostne, či duchovne porástli, ale stále vidím tie nezrelé deti, ktorými sme všetci raz boli. Rovnako „nebezpečné“ môžu byť dlhoročné nevyriešené konflikty medzi „rodinnými klanmi“. Pristupujeme s predsudkami jeden k druhému namiesto toho, aby sme sa vždy nanovo spoznávali a učili v láske spolunažívať, a tak budovať Božiu rodinu.

Peter Klein

Musím sa priznať, že na besiedku mám veľmi pekné spomienky. Veľmi živo si pamätám na tie časy, keď sme ako malí „štupli“ spievali hity detských čias – Klop, klop, kto na srdiečko klope, alebo Púpavienky v žltom klobúčku. Aj teraz mi pri písaní v hlave znejú melódie týchto pesničiek. Alebo ako sme vyťahovali otázky z Biblie a snažili sa mať čo najviac odpovedí... Samozrejme, nesmieme zabudnúť na prípravu vianočných programov, na ktoré som sa ja osobne vždy veľmi tešil. Boli to nezabudnuteľné chvíle.

Keďže pochádzam z veľmi malého zboru, besiedku navštevovalo pár detí. Keď sme už boli na besiedku trochu veľkí, dorast nefungoval, a na mládež sme boli príliš mladí,

nasledovalo obdobie ticha. Mal som v zbere iba dvoch kamarátov v mojom veku, s ktorými sme neskôr tvorili základ mládeže. Nás to ale postupom času začalo viac lákať do sveta. To, že sme v zbere netvorili nejakú partiu mladých kresťanov, ešte viac prispelo k tomu, že sme oveľa viac času začali tráviť z našimi kamarátmi zo škôl. Keď sme už boli na stredných, začali nás zaujímať dievčatá, alkohol. Boli sme tzv. nedeľní kresťania. Cez týždeň – len aby bola sranda, aby sme pre spolužiakov niečo znamenali, čiže málokedy som odmietol ísť na nejakú chatu, inými slovami opijačku... A v nedeľu vzorní kresťania. Keď si teraz na to spomeniem, Pán Boh musel byť zo mňa veľmi zarmútený. Najradšej by som sa pred ním zakopal do zeme, tak sa hanbim.

Neskôr sa do nášho zboru priťahovala jedna rodinka so štyrmi deťmi, približne v našom veku, ktorých sme medzi seba vôbec nepustili. Naše mládeže boli v tej dobe o tom, že náš vedúci mal monológ, pričom „stará partia“ sa na niečom stále smiala, zabávala, vyrušovala... Musel mať s nami obrovskú trpezlivosť. Na druhej strane, mne osobne to, že som vyrastal v zbere od malička, dalo veľmi veľa. Bol som presvedčený, že to, čo sa učím, čo čítame v nedeľu z Biblie, je pravda, a tiež som vedel, že sa musím raz rozhodnúť pre Pána Ježiša a prijať ho do môjho srdca ako svojho osobného spasiteľa, ak chcem byť zachránený. Lenže ja som si chcel ešte užívať a stále som si hovoril: „Teraz ešte nie... ešte mám čas.“

Určite by som seba v tom období nenazval kresťanom, len návštevníkom nedeľného zhromaždenia, aj to často duchom neprítomného. Takisto som sa v tom období zúčastnil pár mládežníckych akcií. Dôvod, prečo som tam išiel? No samozrejme, dievčatá, čo je síce prirodzené, ale ten hlavný dôvod,

a to vzťah s Pánom Bohom, ma vôbec nezaujímal. Biblia bola pre mňa kniha, ktorú som otvoril jedine v nedeľu.

Po skončení gymnázia u nás v Spišskej Novej Vsi, som zabľúdl do Bratislavy, kde ešte stále študujem na vysokej škole. V Bratislave som sa trochu „ukľudnil“ a stále viac si uvedomoval, že takto to ďalej nepôjde. Trvalo to ale ešte pár rokov. Po skončení tretieho ročníka som prerušil štúdium, odišiel na skusy priamo do Londýna, kde som sa prvýkrát rozhodol pre Pána Ježiša. Prečo prvýkrát? Keď som sa vrátil domov z Anglicka, bol som späť v starých kofajach, a až po roku som sa rozhodol opäť a nechal sa pokrstiť. Neskôr som si uvedomil, že v prvom prípade zohrali úlohu dosť emócie. Až v mojich 24 rokoch som sa rozhodol nasledovať Pána Ježiša Krista.

Koľko rokov som zbytočne „prešustroval“? Veľa... Preto by som chcel povzbudiť tých, ktorí sa našli v mojom príbehu, aby nestrácali tak drahocenný čas. Ale nehovorím to s naliehaním, pretože to často spraví opak a srdce človeka sa ešte viac zatvrdí, čo bol aj môj prípad. Skúste začať viac študovať Božie slovo, tráve čas s kresťanmi... Nechcem ani dávať nejaké rady, pretože by som sa cítil ako pokrytec,

pretože ja stále neviem, aké je to mať s Pánom Bohom ozajstný osobný vzťah, byť v jeho blízkosti, neviem, aké to je úplne za ním horieť, byť doslova zapálený pre Jeho meno, ale chcem sa k nemu približovať stále viac a viac.

Jednu vec ale viem iste. To, že som sa nezaujímal o nových mladých ľudí v našej mládeži len preto, že s nimi napríklad nebola až taká veľká sranda, bola veľká chyba. Ak teda máte nejakých nových, predovšetkým mladých ľudí na svojich mládežiach, venujte im svoj čas, pozývajte ich na spoločné výlety a skúste ich pustiť dnu do svojej partie. Keď sa u nás v Smižanoch pohli ľady a teraz tvoríme dobrú partiu mladých ľudí, dozvedeli sme sa, aké ťažké bolo pre nových mládežníkov to, keď sme ich medzi seba hneď nepustili. Netrvalo to mesiace, ale roky. Nebolo by to možné, keby nás nezmenil Pán Ježiš. Ja osobne sa musím v tomto smere ešte veľa učiť, prijímať ľudí takých, akí sú, brať ohľady na druhých a nehľadiť často len na svoje záujmy. Takisto viem, že chcem slúžiť nášmu Pánu Bohu celý život.

Ďakujeme za poskytnuté rozhovory a svedectvá.

redakcia

hlas z Brna

Január je mesiac, ktorý je pre vysokoškolákov symbolom bezsenných nocí, litrov kávy, prípadne iných životabudičov a učenia, učenia, učenia. Prebieha totižto skúškové a človek zistí, že nič nevie, takže v priebehu mesiaca musí dostať do hlavy všetko to, čo tam nedostal počas semestra. Prípadne hlavu samotnú najst. V hlave má po čase zmes informácií a má pocit, že sa aj na skúške podpíše ako Matúš Micrococcus. Na iné aktivity čas nie je, takže ani teraz v Dialógu sa toho od nás veľa nedočkáte. Pokiaľ vás teda nezaujímajú výsledky štúdií zaoberajúcich sa energetikou a konformačnými aspektmi interakcie protuberberínových alkaloidov s DNA, ktoré boli skúmané fotospektrometrickými metódami, izotermálnou kalorimetrickou titráciou, či CD spektroskopiou a NMR, prípadne ak nepotrebuje vedieť, že z § 9 ZMPS vyplýva, že subjekty právneho vzťahu sa môžu dohodnúť akým právom sa budú riadiť ich majetkove vzťahy ex nunc, prípadne ex tunc, a ku konsenzu môžu dospieť aj konkludentne. Tiež majú právo si zvoliť, že ich spor bude riešený u RS pri HK a AK ČR.

Onedlho už však bude všetko vo svojich klasických koľajach, naše príspevky budú mať hlavu a pätu, bude čas aj na ničnerobenie a my zabudneme, čo všetko sme sa cez skúškové naučili.

Matúš Micrococcus

CHCEŠ POMÔČŤ?

Prosíme Vás, darujte 2% zo svojich už zaplatených daní a pomôžte skvalitniť život starým, nevládnym, mentálne a telesne postihnutým spoluobčanom.

ĎAKUJEME

Diakonické združenie Betánia

Partizánska 6, 811 03 Bratislava

Právna forma: Účelové zariadenie cirkvi,

IČO: 30849667, č.úctu: Tatra banka 262 784 5292/1100

Kontakt: 02/54435550, www.betania.sk, www.rozhodni.sk

DIVADLO SLUHA ZO STAREJ TUREJ V SLUŽBE ĽUDOM.

SLUHA o.z.

SLUHA o. z.

Čulenova 2338/21

915 01 Nové Mesto nad Váhom

IČO: 42020395

DIČ: 2022343059

č. účtu: 1015619003/1111

Divadlo Sluha nacvičilo novú divadelnú hru „Olga“, podľa poviedky K. Royovej – V pevnej ruke. Má za sebou už 9 úspešných predstavení. Je to pútavý príbeh mladej ženy, ktorý hovorí o hriechu, svedomí, rozvode, smrti, ale aj o zmysluplnom a radostnom živote. Gazdu Hodoliča v najlepších rokoch na smrteľnej posteli trápi svedomie. Nechce priznať hriech, ale ho prenáša na svojho syna Michala, aby ho on odčinil. Zanechá mu tým nemalé starosti. Zisťuje, že odčiniť hriech nepomáha, ale zaťažuje svedomie a prináša trápenie aj nasledujúcej generácii. Riešením je vyznanie.

Vyznanie hriechu prináša ľuďom úľavu aj v tejto modernej dobe. Pomôžme im k tomu nábrať odvahu.

Ak máte záujem aby sme prišli s divadlom aj do vášho mesta, napíšte nám.

Môžete nás podporiť aj finančným darom, alebo nám venovať 2% z daní.

ĎAKUJEME

janaferik@agroteam.sk
www.divadlosluha.sk

ZAPOJTE SA AJ VY DO TVORBY DIALÓGU

Marec:

Je nás dosť, aby mladí ľudia
uzatvárali manželstvá
v cirkevnom prostredí?
Ako fungujú manželstvá
veriaci – neveriaci?

Napište nám o Vás do témy:

ŽIVOT V ZMIEŠANÝCH MANŽELSTVÁCH

Apríl:

V čom sú sekty príťažlivé a sek-
társtvo nebezpečné? Pošlite nám
svoje názory a postrehy do témy:

O SEKTÁCH A SEKTÁRSTVE

Máj:

Prečo nerastú zbory?
Nie sme príliš uzavretí do seba?
Pouvažujte s nami v téme:

POĎ MEDZI NÁS alebo VIEME OSLOVIŤ SÚČASTNÍKA

Privítame Vaše názory
a postrehy:

na našej e-mailovej adrese:
dialog@mesacnikdialog.sk

v diskusnom fóre na:
www.mesacnikdialog.sk

aj písané na adresu redakcie